T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İZMİR KEMALPAŞA BELEDİYESİ

2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2019

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI 11
8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER 39
9. EKLER 100

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri . 3
Tablo 2: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri .. 4
Tablo 3: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçesi Tahminleri ve Gerçekleşmeleri 5
Tablo 4: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçesi Tahminleri ve Gerçekleşmeleri 6
Tablo 5: Belediyenin Sahip Olduğu Şirketler 7
Tablo 6: Taşınmazların Bilanço ve Taşınmaz İcmal Cetvelindeki Değerlerinin Karşılaştırılması 17
Tablo 7: Kuruma Bağışlanan Taşınırların Listesi 19
Tablo 8: Kesin Mizan ile İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli Karşılaştırma Tablosu 25
Tablo 9: Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmeyen İller Bankası Sermaye Payları..... 31
Tablo 10: 21/f ve 22/d'ye Göre Gerçekleştirilen Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Toplam Tutarlarının Bütçeye Bu Amaçla Konulan Ödeneğin %10'u ile Karşılaştırılması 77
Tablo 11: Kısımlara Bölünen Mal Alımları 84
Tablo 12: Muafiyet Başlangıç Tarihinin Hatalı Uygulanması Nedeniyle Muafiyet Süresi Fazla Uygulanan Mükellefler 93
Tablo 13: Muafiyet Başlangıç Tarihinin Hatalı Uygulanması Nedeniyle Muafiyet Süresi Eksik Uygulanan Mükellefler 93

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AYKOME **:** Alt Yapı Koordinasyon Merkezi

GHS **:** Geçiş Hakkı Sağlayıcısı

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmazların Fiili Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması

2. Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

3. Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

4. Taşınmaz İcmal Cetvelindeki Kayıtların Bilançodaki Kayıtlarla Uyumlu Olmaması

5. Belediyeye Bağışlanan Taşınırların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

6. Kurumun Sahip Olduğu Tesislerin Tesisler Grubu Hesabına Kaydedilmemesi

7. Müzede Bulunan Eserlerin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Müze Defterinin Tutulmaması

8. Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile Demirbaşlar Hesabının, İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli ve Kesin Mizanda Yer Alan Tutarlarının Uyumlu Olmaması

9. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Hatalı Muhasebeleştirilmesi ve Bu Paya İlişkin Tahsil Edilen Gecikme Cezalarının İlgili İdare Hesabına Aktarılmaması

10. Geçici Kabulü Yapılan İşlerin İlgili Maddi Duran Varlık Hesabına Aktarılmaması

11. Belediyenin İller Bankası Anonim Şirketi Sermaye Payının Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

12. Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

13. Kamuya Olan Taksitlendirilmiş Vergi ve Sigorta Prim Borçlarının Vadelerine Göre İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

14. Uzun Vadeli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması

15. Uzun Vadeli Olarak Verilen Elektrik, Su ve Doğalgaz Abonelik Bedellerinin İlgili Hesapta İzlenmemesi

www.balioglu.net

16. Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesaplarının Kullanılmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Taşınmazların Takibine Yönelik Form ve Cetvellerin Düzenlenmemesi

2. Taşınmaz Kira Gelirlerinin Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında Takip Edilmemesi

3. Kiralanan Taşınmazların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

4. Kalkınma Ajansına Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

5. Hurdaya Ayrılma Kararını Verecek Komisyonun Oluşturulmaması

6. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

7. İç Kontrol Sisteminin Kurulmamış Olması

8. Belediye Sınırları İçinde Faaliyet Gösteren Maden İşletmelerinden Alınması Gereken Payın Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

9. Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

10. Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

11. Belediyenin Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı İş Yerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

12. İş Yerlerinin Tabi Oldukları Grup ve Derecelerin Hatalı Belirlenmesi Nedeniyle Çevre Temizlik Vergilerinin Hatalı Hesaplanması

13. İlçe Sınırları İçerisindeki Sokakların Kazısından Elde Edilen Gelirlerin Belediye Tarafından Takibinin Yapılmaması

14. Kaynak Suları Harcının Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

15. Kira Şartnamesi ve Sözleşmesinde Yer Alan Hükümlere Aykırı Uygulamaların Olması

16. Kira Sözleşmelerinin Başkanlık Oluru ile Uzatılması

www.balioglu.net

17. Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği'nde Belirtilen Şekil Şartlarına Aykırı Uygulamaların Bulunması

18. Yabancı Menşeli Araç Kiralanması

19. Yurtdışı Görevlendirmelerin Meclis Kararı Olmadan Gerçekleştirilmesi

20. Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Hazırlanmaması

21. Belediyenin Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Mal Alımları ile Yapım İşleri 2018 Yılı Harcama Toplamlarının, Bütçeye Bu Amaçla Konulan Ödeneklerinin %10'unu Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşması

22. Hakedişten Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının Mal Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanet Hesabında Bekletilmesi

23. Kurum Tarafından Yapılan Vergi Tevkifatlarının İlgili Vergi Dairesine Gönderilmemesi

24. Bazı Mal Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünmesi

25. Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketten Herhangi Bir Bedel Alınmaması

26. Organize Sanayi Bölgesindeki Binaların Bir Kısmına Hatalı Emlak Vergisi Muafiyeti Uygulanması

27. Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

28. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

29. Yeni İnşa Edilen Binalara Uygulanan Geçici Emlak Vergisi Muafiyetine İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması

30. Asansör Muayene Kuruluşundan Alınması Gereken Periyodik Kontrol Ücreti Payının Belirlenmemesi

31. 775 sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Aykırı Uygulamalar Yapılması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

Belediyelere ilişkin düzenlemeler, 1982 Anayasası'nın "Yürütme" başlıklı ikinci bölümünde yer alan 127'nci maddesinde yapılmıştır. Bu maddede; mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, yine kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmış, mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkilerinin, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

Ayrıca söz konusu maddede merkezi idarenin, mahalli idareler üzerinde, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu hükme bağlanmıştır.

www.balioglu.net

Anayasa'da atıf yapılan kanun 5393 sayılı Belediye Kanunu olup belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemektedir. Belediyelerin görev ve sorumlulukları 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, yetki ve imtiyazları ise aynı Kanun'un 15'inci maddesinde düzenlenmiştir. Ayrıca adı geçen Kanun'un 59'uncu maddesinde belediyenin gelirleri, 60'ıncı maddesinde ise belediyenin giderleri sayılmıştır.

Mahalli idare birimi olan belediyeler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden önce tek başına İçişleri Bakanlığı tarafından kullanılmaktaydı. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra mahalli idareler ile ilgili konularda İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlendirilmiştir. Bu kapsamda 10.07.2018 tarih ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçişleri Bakanlığına bağlı olan Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde yapılandırılmış ve aynı Bakanlık bünyesinde bulunan Mekansal Planlama Genel Müdürlüğünün görevleri yeniden düzenlenmiştir.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve

zabıta birimlerinden oluşur. Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Kemalpaşa Belediyesi 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan esas ve usullere tabi olarak belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organları seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan mahalli idareler bütçesine tabi, genel yönetim kapsamında idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisidir.

Kemalpaşa Belediyesinde belediye başkanına bağlı 4 başkan yardımcısı bulunmakta ve 25 belediye meclis üyesi görev yapmaktadır. Belediyenin 21 adet hizmet birimi şunlardır:

1) Özel Kalem Müdürlüğü
2) Yazı İşleri Müdürlüğü
3) İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü
4) Emlak ve İstimlak Müdürlüğü
5) Bilgi İşlem Müdürlüğü
6) Strateji Geliştirme Müdürlüğü
7) İmar ve Şehircilik Müdürlüğü
8) Plan Proje Müdürlüğü
9) Mali Hizmetler Müdürlüğü
10) Ruhsat Denetim Müdürlüğü
11) Yapı Kontrol Müdürlüğü
12) Temizlik İşleri Müdürlüğü
13) Çevre Koruma Kontrol Müdürlüğü
14) Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü
15) Muhtarlık İşleri Müdürlüğü
16) Fen İşleri Müdürlüğü
17) Destek Hizmetleri Müdürlüğü
18) Park Bahçeler Müdürlüğü
18) Zabıta Müdürlüğü
20) Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü

www.balioglu.net

21) Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü.

Kemalpaşa Belediyesi 89'u memur, 53'ü işçi, 11'i sözleşmeli ve 2'si memur, 2'si meclis üyesi 4 belediye başkan yardımcısı olmak üzere toplam 157 personel ile faaliyetlerini yürütmektedir. Belediye personelinin 5'i ilköğretim, 24'ü ortaokul, 36'sı lise, 33'ü önlisans, 56'sı lisan ve 3'ü yüksek lisans mezunudur. Belediye bünyesinde çalışan personelden 32'si kadın, 125'i erkektir.

Kemalpaşa Belediyesi faaliyetlerini yürütürken aşağıda yer alan kurumlarla koordine halinde çalışmaktadır:

- İçişleri Bakanlığı
- İzmir Büyükşehir Belediyesi
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- İller Bankası Anonim Şirketi
- Kültür ve Turizm Bakanlığı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Belediye bütçesi, mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir meclis kararıdır.

2016-2018 yıllarına ait bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırılmasına ilişkin Tablo 1 aşağıda yer almaktadır:

Tablo 1: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri (TL)

GİDER TÜRÜ	2016 YILI (A)	2017 YILI (B)	2018 YILI (C)	2016-2018 DEĞİŞİM ORANI (%)	2017-2018 DEĞİŞİM ORANI (%)
01.Personel Giderleri	13.230.866,49	13.786.039,16	15.723.780,24	18,84	14,06
02.S.G.K. Devlet Prim Giderleri	1.971.826,74	1.985.331,30	2.397.284,77	21,58	20,75

03.Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.397.701,37	30.472.579,97	39.283.327,96	43,38	28,91
04.Faiz Giderleri	687.191,11	791.697,00	1.736.166,54	152,65	119,30
05.Cari Transferler	1.292.173,25	2.054.618,38	2.405.610,18	86,17	17,08
06.Sermaye Giderleri	11.771.190,05	23.802.386,39	28.364.260,59	140,96	19,17
07.Sermaye Transferleri	281.688,38	687.380,29	51.373,45	-81,76	-92,53
09.Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	**56.632.637,39**	**73.580.032,49**	**89.961.803,73**	**58,85**	**22,26**

Tablo 1'deki veriler incelendiğinde, 2018 yılında bütçe giderlerinin 2016 yılına göre %58,85 oranında, 2017 yılına göre ise %22,26 oranında arttığı görülmektedir.

2016-2018 yıllarına ait bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırılmasına ilişkin Tablo 2 aşağıda yer almaktadır:

Tablo 2: 2016 – 2018 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Gelir Türü	2016 YILI (A)	2017 YILI (B)	2018 YILI (C)	2016-2018 Değişim Oranı (%)	2017-2018 Değişim Oranı (%)
01.Vergi Gelirleri	19.588.151,52	19.417.754,68	23.622.928,44	20,60	21,66
03.Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.643.684,46	1.495.730,77	2.278.314,71	38,61	52,32
04.Alınan Bağış ve Yardım İle Özel Gelirler	196.576,73	2.183.919,34	122.127,40	-37,87	-94,41
05.Diğer Gelirler	29.384.025,21	34.182.521,54	42.755.722,25	45,51	25,08
06.Sermaye Gelirleri	660.000,02	2.995.609,96	894.402,24	35,52	-70,14
09.Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler (-)	88.356,86	253.180,00	387.867,11	338,98	53,20
TOPLAM	**51.384.081,08**	**60.022.356,29**	**69.285.627,93**	**34,84**	**15,43**

Tablo 2'deki veriler incelediğinde, 2018 yılında bütçe gelirlerinin 2016 yılına göre %34,84 oranında, 2017 yılına göre ise %15,43 oranında arttığı görülmektedir.

www.balioglu.net

Kemalpaşa Belediyesinin 2018 yılı gider bütçesi tahmin ve gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 3: Kurumun 2018 Yılı Gider Bütçesi Tahminleri ve Gerçekleşmeleri (TL)

Hesap Adı	Bütçe İle Verilen Ödenek	Ek ve Olağanüstü Verilen Ödenek	Aktarmayla		Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Gider Gerçekleşmesinin Toplam Bütçe İçindeki Payı (%)
			Eklenen (+)	Düşülen (-)			
01. Personel Giderleri	15.307.750,00	0,00	3.045.425,65	0,00	18.353.175,65	15.723.780,24	13,87
02. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	2.317.150,00	0,00	514.070,00	0,00	2.831.220,00	2.397.284,77	2,11
03. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.353.900,00	0,00	8.765.343,69	4.447.354,81	45.671.888,88	39.283.327,96	34,65
04. Faiz Giderleri	2.500.000,00	0,00	0,00	750.000,00	1.750.000,00	1.736.166,54	1,53
05. Cari Transferler	1.581.200,00	0,00	1.578.114,29	619.000,00	2.540.314,29	2.405.610,18	2,12
06. Sermaye Giderleri	32.700.000,00	6.870.000,00	8.650.000,00	6.677.000,00	41.543.000,00	28.364.260,59	25,02
07. Sermaye Transferleri	1.260.000,00	0,00	0,00	1.200.000,00	60.000,00	51.373,45	0,05
09. Yedek Ödenekler	9.480.000,00	0,00	0,00	8.859.598,82	620.401,18	0,00	0,00
TOPLAM	**106.500.000,00**	**6.870.000,00**	**22.552.953,63**	**22.552.953,63**	**113.370.000,00**	**89.961.803,73**	**79,35**

Belediyenin 2018 yılı gider gerçekleşmelerinin bütçe içindeki toplam payı olan %79,35'in; %13,87'sini personel giderleri, %2,11'ini sosyal güvenlik kurumuna devlet primi giderleri, %34,65'ini mal ve hizmet alım giderleri, %1,53'ünü faiz giderleri, %2,12'sini cari

www.balioglu.net

transferler, %25,02'sini sermaye giderleri, %0,05'ini de sermaye transferleri oluşturmaktadır.

Kemalpaşa Belediyesinin 2018 yılı gelir bütçesi tahminleri ve gelir gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 4: Kurumun 2018 Yılı Gelir Bütçesi Tahminleri ve Gerçekleşmeleri (TL)

Gelir Türleri	Bütçe İle Tahmin Edilen	2018 Yılı Net Tahsilatı	Gelir Gerçekleşmesinin Bütçe İçindeki Payı (%)
01. Vergi Gelirleri	36.110.000,00	23.390.850,04	24,67
03. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	5.750.000,00	2.277.041,51	2,40
04. Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	4.000.000,00	122.127,40	0,13
05. Diğer Gelirler	47.720.355,00	42.601.206,74	44,92
06. Sermaye Gelirleri	1.350.000,00	894.402,24	0,94
09. Red ve İadeler (-)	-100.000,00	0,00	0,00
Toplam	**94.830.355,00**	**69.285.627,93**	**73,06**

Gelir bütçesinin %24,67'si vergi gelirlerinden, %2,40'ı teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinden, %0,13'ü alınan bağış ve yardımlardan ile özel gelirlerden, %44,92'si diğer gelirlerden, %0,94'ü sermaye gelirlerinden oluşmaktadır. Belediyenin 2018 yılı toplam tahsilatları ise gelir tahmininin %73,06'sını oluşturmaktadır. Gider bütçesi ile gelir bütçesi arasında oluşan 11.669.645,00 TL'nin İller Bankasından alınan kredi ile finanse edilmesi öngörülmüştür. Bunlara ek olarak Kemalpaşa Belediyesinin 2018 yıl sonu itibariyle İller Bankasına 6.953.714,87 TL borcu bulunmaktadır.

Kamu idaresinin 2018 yılı faaliyet giderleri 65.082.083,73 TL, faaliyet gelirleri ise 74.590.407,09 TL olup dönem sonunda 9.508.323,36 TL tutarında olumlu faaliyet sonucu oluşmuştur.

Kemalpaşa Belediyesinin sahip olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

www.balioglu.net

Tablo 5: Belediyenin Sahip Olduğu Şirketler

Şirketin Ticaret Unvanı	Belediyenin Ortaklık Oranı (%)	Belediyenin Şirketteki Sermaye Tutarı (TL)
Ulu-Bel Ulucak İmar Teknik ve Turizm Hizmetleri İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	99	841.500,00
Kemalpaşa-Bel İmar Teknik ve Turizm Hizmetleri İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	99	7.276.450,00
	Toplam	**8.117.950,00**

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kemalpaşa Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi olup bütçesi mahalli idareler bütçesi içinde yer almaktadır. Belediyelerin mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesi 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 65'inci maddesi gereği düzenlenmiş olan ve İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılmaktadır. Belediyeler mali işlemlerini muhasebeleştirirken tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemi ile Muhasebat Genel Müdürlüğünce yayımlanan mahalli idareler detaylı hesap planını kullanmaktadır.

www.balioglu.net

Kemalpaşa Belediyesinin düzenlemek zorunda olduğu mali tabloların nasıl hazırlanacağı ve bu mali tabloların neler olduğu Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Mali tablolarının hazırlanması" başlıklı 484'üncü maddesi ile "Mizan cetveli ve düzenlenecek temel mali tablolar ve diğer mali tablolar" başlıklı 485'inci maddesinde belirtilmiştir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda belirtilenler denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço

- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi kapsamında yapılması gereken çalışmaların üst yöneticinin aldığı bir karar ile başlaması ve bu kararın kurum içinde bir duyuru ile veya uygun bir bilgilendirme yöntemi kullanılarak ilan edilmesi gerekirken, Kemalpaşa Belediyesinde bu karar alınmamış ve bilgilendirme yapılmamıştır. Ayrıca, en geç 31.12.2014 tarihine kadar hazırlanması gereken İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmamıştır. Bununla birlikte, iç kontrol sisteminin kurgulanmasına yönelik ayrı bir eylem planı da bulunmamaktadır.

Kurum stratejik planının hazırlanması için hizmet alımı yapılmıştır. Stratejik plan hazırlanırken kurumun kendi birimlerinden ve personellerinden bilgi alınarak mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak

ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur. İdare bütçesi stratejik plan ve performans programına uygun olarak yapılmıştır. Kurumun risk kapsamındaki tehdit ve fırsatları ise belirlenmemiştir.

Kurum organizasyon yapısı oluşturulmuş kurum ve birim düzeyinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir. Ancak Belediyenin tüm birimlerinde iş tanımları yapılmamış, bu işlerin süreç ve iş akış şemaları çıkarılmamış, odak grupları oluşturulmamıştır. Personelin performansı ve yeterliliğine yönelik değerlendirmeler yapılmadığından gerekli niteliğe sahip olmayan personel tespit edilememiş, performanslarını arttırmaya yönelik önlemler alınmamıştır. Kurum personeli tarafından, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e uygun olarak etik sözleşmesi imzalanmış ve personelin özlük dosyasına eklenmiştir.

Kurumda bilişim sistemi kurulmuştur. Bilişim sistemleri için politikalar oluşturularak personele duyurulmuştur. Kurumda bilişim sistemine herkes yetki ve görevinin sınırları içinde ulaşabilmektedir. Bilgi sistemindeki veri ve bilgilerin korunması açısından gerekli tedbirler alınarak yedeklemeler yapılmıştır.

www.balioglu.net

Ön mali kontrol işlemleri mali hizmetler birimi tarafından yapılmaktadır. Ancak, İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e ekli listede Kemalpaşa Belediyesi için 3 iç denetçi öngörülmüş olmasına rağmen bu kadrolara atama yapılmamış ve iç denetim birimi kurulmamıştır.

İç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik tüm çalışmalar yapılmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İzmir Kemalpaşa Belediyesi 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmazların Fiili Envanter Çalışmalarının Tamamlanmaması

Kemalpaşa Belediyesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin olarak fiili envanter çalışmalarını tamamlamadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler" başlıklı geçici 1'inci maddesinde;

"*(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınıncaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:*

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/9/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 1/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2) Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2017 tarihine kadar tamamlanır."

hükmü yer almaktadır.

Mezkur Yönetmelik'in 5'inci maddesinde ise taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır şeklinde tanımlanmıştır. Ayrıca bu kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğu vurgulanmıştır.

Yine söz konusu 5'inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerleme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti

www.balioglu.net

belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkrada sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir. Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır.

Mevzuat hükümlerinden anlaşıldığı üzere kamu idaresince 31.12.2017 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubuna ilişkin 187'nci maddesinde;

"(1) Maddi duran varlıklar hakkında; Taşınır Mal Yönetmeliği ve 13/9/2006 tarihli ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin ilgili hükümleri ile aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır.

(2) Maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

a) Maddi duran varlıkların hesaplara alınması

1) Edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınır. Maliyet bedeline varlıkların elde edilmesinde yapılan her türlü gider ilave edilir. Bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıklar varsa bilinen değeri, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri ile hesaplara alınır. …"

denilmektedir.

Bu kapsamda Kemalpaşa Tapu Müdürlüğünden Kemalpaşa Belediyesinin sahip olduğu taşınmazların listesi istenmiş ve Kurumun 1240 adet taşınmaza sahip olduğu görülmüştür. Ancak 2018 yılı dönem sonu tapuda kayıtlı olan taşınmazlar icmal cetveli incelendiğinde, Belediyenin 518 adet taşınmazı olduğu ve dolayısıyla Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından kurumun mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan 722 adet taşınmazın fiili envanter çalışmalarının tamamlanmadığı ve Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından ilgili varlık hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Ayrıca Kurum tarafından taşınmazlara ilişkin envanter çalışmaları 2018 yılında

www.balioglu.net

tamamlanmadığından bilançoda yer alan bazı taşınmazlara ilişkin tutarlar tam ve doğru olarak yer almamaktadır. Şöyle ki, Kurum bilançosunda var olan taşınmazların büyük bir kısmının satış, yok olma, elden çıkma gibi bir durum olmadığı halde çıkışı yapılıp yalnızca envanteri tamamlanan taşınmazlar muhasebeleştirilmiştir.

252 Binalar Hesabı ile ilgili, dönem sonu itibariyle kesin mizana bakıldığında binalar hesabının borç tutarının 67.646.202,48 TL, alacak tutarının ise 48.890.302,48 TL olduğu görülmüştür. Yani binalar hesabının borç bakiyesi 18.755.900,00 TL'dir. Bu tutar, envanter işlemi tamamlanan binaları göstermekte olup envanteri tamamlanmayan binalar mali tablolarda görünmemektedir.

Sonuç olarak, Kurum tarafından taşınmaz envanter çalışmalarının tamamlanmadığı ve bunun sonucunda ilgili varlıkların muhasebe kayıtlarına aktarılamadığı anlaşılmaktadır. Bunun neticesi olarak da, Kurumun 2018 yılı bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlar hatalı görünmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Sayıştay Denetçileri tarafından yapılan denetim sırasında ilgililerin uyarılması sonucu taşınmazların fiili envanter çalışmaları başlanılmış olup, büyük ölçüde tamamlanan çalışmalar sonucunda 207 Bina, 995 Arsa ve Arazi, 37 Yer altı ve yerüstü düzenleri olmak üzere toplam 1239 adet taşınmaz kaydı girişi yapılmış olup, tarafımca takip edilerek sonuçlandırılması sağlanacak, bundan böyle her ne şekilde olursa olsun edinilen taşınmazların günü gününe envanter ve muhasebe kayıtlarının yapılması takip edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınmaz envanter kayıtlarının yapılmasına 2018 yılı denetimi sürecinde başlanıldığı ve büyük bir çoğunluğunun tamamlandığı ifade edilmekle birlikte 2018 yılı dönem sonu itibariyle Belediyenin sahip olduğu taşınmazların tamamının envanter kayıtları yapılmadığından denetim görüşü verilen 2018 yılı bilançosunu etkilememekte olup ilgili maddi duran varlık hesapları kayıt altına alınmayan taşınmazların değeri kadar eksik görünmektedir.

BULGU 2: Belediye Tarafından Kamu Kurumlarına Yapılan Tahsislerin Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kemalpaşa Belediyesinin muhtelif kamu kurumlarına tahsis ettiği 40 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arsalar Hesabına ilişkin 189'uncu maddesine göre tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis eden kurum tarafından arazi ve arsaların kayıtlı değeri üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 252 Binalar Hesabına ilişkin 193'üncü maddesine göre tahsise konu edilen binaların tahsis eden kurum tarafından binaların kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına alacak, 500 Net Değer Hesabına borç kaydedileceği; ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu Yönetmelik hükmüne göre tahsise konu edilen taşınmazların niteliğine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı veya 252 Binalar Hesabına alacak ve 500 Net Değer Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresinin, Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlar için kullanacağı hesaplara 2018 Mahalli İdareler Detay Hesap Planında yer verilmektedir. Buna göre; İdarenin tahsis ettiği taşınmazlar için ilgisine göre; 250.02, 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar ile 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabının kullanılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Mezkur Yönetmelik hükmü gereği İdarenin tahsis ettiği 40 adet taşınmazın muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden taşınmazın niteliğine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı veya 252 Binalar Hesabına alacak ve 500 Net Değer Hesabına borç kaydetmesi gerekirken söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle bu hesapların tahsis edilen taşınmazların muhasebede kayıtlı tutarları kadar doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine varılmıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel Muhasebe Kavramları ve İlkeleri" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Temel Kavramlar" başlıklı 5'inci maddesinde; Genel yönetim muhasebesinin muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan ve belirtilen kavramlara göre yürütüleceği ifade edilmiş ve tam açıklama kavramı gereğince mali tabloların, bu tablolardan yararlanacak olanların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; taşınmazların yönetimi ve kontrolü için, idarelerce tahsis edilen taşınmazlarla ilgili farklı bir kayıt düzeninin bulunduğu ve bu şekilde kullanılan taşınmazlarla ilgili yapılacak kayıtların da buna uygun

olarak tutulması gerektiği anlaşılmaktadır. Tam açıklama kavramı, muhasebenin genel kabul görmüş bir ilkesi olup İdare, bu kavram uyarınca varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin mülkiyetinde ya da hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlardan kamu kurumlarına tahsis edilen 36 adeti 31.05.2019 tarih ve 5124, 5125, 5126, 5127, 5128, 5129, 5130, 5131, 5132, 5133, 5134, 5135, 5136, 5137, 5138, 5139 ve 5140 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişleri ile muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmiş olup, kayıtlara alınamayan 4 adet taşınmaz ile bundan böyle tahsis edilen taşınmazların süresinde kayıtlara intikali sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından muhasebe kayıtlarındaki eksikliklerin önemli bir bölümünün giderildiği ve muhasebe kayıtlarına alınamayan 4 adet tahsisli taşınmazın bulunduğu ifade edilmekle birlikte bu işlemler 2019 yılı içerisinde yapıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, Belediye tarafından tahsis edilen taşınmazlar 2018 yılı mali tablolarında eksik gözükmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Takip Edilmemesi

Kemalpaşa Belediyesine başka kamu kurumları tarafından tahsis edilen 10 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 250 Arazi ve Arasalar Hesabına ilişkin 189'uncu maddesine göre; tahsise konu edilen arazi ve arsaların tahsis edilen kurum tarafından arazi ve arsaların kayıtlı değeri üzerinden 250 Arazi ve Arsalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 252 Binalar Hesabına ilişkin 193'üncü maddesine göre; tahsise konu edilen binaların tahsis edilen kurum tarafından binaların kayıtlı değeri üzerinden 252 Binalar Hesabına borç, 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedileceği; ayrıca binalara ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500 Net Değer Hesabına borç, 257 Birikmiş Amortisman Hesabına alacak kaydedilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Bu Yönetmelik hükmüne göre tahsisli kullanılan taşınmazların niteliğine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı veya 252 Binalar Hesabına borç ve 500 Net Değer Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Kamu idaresinin, Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlar için kullanacağı hesaplara 2018 Mahalli İdareler Detay Hesap Planında yer verilmektedir. Buna göre; İdareye tahsis edilen taşınmazlar için ilgisine göre; 250.03, 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Mezkur Yönetmelik hükmü gereği İdareye tahsis edilen 10 adet taşınmazın muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden taşınmazın niteliğine göre 250 Arazi ve Arsalar Hesabı veya 252 Binalar Hesabına borç ve 500 Net Değer Hesabına alacak kaydetmesi gerekirken söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle bu hesapların tahsisli kullanılan taşınmazların değeri kadar doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine varılmıştır. Tam açıklama kavramı uyarınca Belediyenin varlıklarının gerçek durumunun mali tablolarda yer almasını sağlamalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Başka kamu kurumları tarafından Belediyemize tahsis edilen 20 adet taşınmaz 29.05.2019 tarihli ve 4880, 4881 ve 4882 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişleri ile muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmiş olup, bundan böyle belediyemize tahsis edilen taşınmazlarla ilgili muhasebe kayıtlarının süresinde yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyeye tahsis edilen taşınmazların muhasebe kayıtlarına alındığı ifade edilmekle birlikte bu işlemler 2019 yılı içerisinde yapıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, Belediyeye tahsis edilen taşınmazlar 2018 yılı mali tablolarında görünmemektedir.

BULGU 4: Taşınmaz İcmal Cetvelindeki Kayıtların Bilançodaki Kayıtlarla Uyumlu Olmaması

Kemalpaşa Belediyesinin bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı ile 251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının bakiyelerinin, taşınmaz icmal cetvelindeki tutarlar ile uyumlu olmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde; Yönetmelik'in eki kayıt planında yer alan taşınmazların, cinslerine göre hangi formlara kaydedileceği ve kayıtların formlarda yer alan bilgileri içerecek şekilde yapılacağı belirtilmiştir. Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların daha sonra taşınmaz icmal cetvellerinin hazırlanması amacıyla mali hizmetler birimine gönderileceği, mali hizmetler birimince de bu formların

www.balioglu.net

konsolide edilerek Yönetmelik'in ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvellerinin oluşturulacağı hüküm altına alınmıştır.

Yapılan denetimde, Belediye tarafından tapuda kayıtlı olan taşınmazlara ilişkin taşınmaz icmal cetvelinin hazırlandığı; tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar için icmal cetvelinin, orta mallar için icmal cetvelinin, genel hizmet alanları için icmal cetvelinin ise hazırlanmadığı görülmüştür. Ancak hazırlanan taşınmaz icmal cetveli incelendiğinde, bu cetveldeki kayıtlı taşınmazların değerleri ile kurum bilançosundaki taşınmaz hesaplarındaki kayıtlı tutarların örtüşmediği görülmüştür.

250 Arazi ve Arsalar Hesabının bilançodaki tutarı 16.768.833,88 TL iken taşınmaz icmal cetvelindeki arsa ve arazilerin toplam değeri 15.137.633,88 TL'dir. Dolayısıyla bilanço ve taşınmaz icmal cetveli arasında toplam 1.631.200,00 TL fark bulunmaktadır.

251 Yer Altı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının bilançodaki tutarı 873.913,00 TL iken taşınmaz icmal cetvelinde yeraltı ve yer üstü düzenlerinin toplam değeri 127.233,00 TL'dir. Dolayısıyla bilanço ve taşınmaz icmal cetveli arasında toplam 746.680,00 TL fark bulunmaktadır. Bu farkın kurum tarafından envanter işlemlerinin tamamlanmayıp tutulması gereken cetvellerin hazırlanmamış olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

www.balioglu.net

252 Binalar Hesabının bilançodaki tutarı 18.755.900,00 TL iken taşınmaz icmal cetvelinde de taşınmazların değerinin 18.755.900,00 TL olduğu görülmüştür. Bilanço ve taşınmaz icmal cetvelindeki tutarlar her ne kadar toplamda eşit gözükse de bu hesapta kayıtlı idare binalarının, sosyal ve kültürel amaçlı binaların, konutların ve ticaret amaçlı binaların ve diğer binaların ayrıntısı aşağıda görüldüğü üzere değerlerinin farklı olduğu görülmüştür.

Tablo 6: Taşınmazların Bilanço ve Taşınmaz İcmal Cetvelindeki Değerlerinin Karşılaştırılması

Taşınmazlar	Bilanço (TL)	Taşınmaz İcmal Cetveli (TL)
İdare Binaları	7.063.900,00	7.210.900,00
Sosyal ve Kültürel Amaçlı Binalar	1.781.820,00	2.335.280,00
Spor Amaçlı Bina ve Tesisler	7.678.240,00	7.678.240,00
Konutlar	283.620,00	136.620,00
Ticaret Amaçlı Binalar	1.296.130,00	1.394.860,00
Diğer Binalar	652.190,00	0,00
Toplam	**18.755.900,00**	**18.755.900,00**

Hazırlanan icmal cetvelinde toplam 34.020.766,88 TL değerinde taşınmaz yer almasına rağmen Kurumun bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ile 252 Binalar Hesaplarında toplam 36.398.646,88 TL tutarında kayıt yer almaktadır. Dolayısıyla, Kurum bilançosunun ilgili maddi duran varlık hesaplarındaki kayıtlı tutarlar, taşınmaz icmal cetvelindeki tutarlardan 2.377.880,00 TL fazla gözükmektedir.

Bilançonun taşınmazlara ilişkin ilgili maddi duran varlıklar hesaplarına yapılacak kayıtların taşınmaz icmal cetvellerindeki kayıtlar esas alınarak yapılması gerektiğinden Kurum bilançosunda 250 Arazi ve Arsalar, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesaplarının ve kesin mizanda detay kod bazında 252 Binalar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bugüne kadar taşınmaz mal yönetmeliğine göre gerekli taşınmaz envanter kayıtları günü gününe yapılmadığından bilanço ve icmal cetvelindeki kayıtların kontrolü sağlanamamıştır. Ancak taşınmaz envanter kayıtlarının tam olarak tamamlanmasından sonra gerekirse, belediyemizde kullanmış olduğumuz olgu program yönetim sistemi yetkilileriyle de görüşülerek taşınmaz icmal cetveli ile bilanço kayıtlarının uyumu sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınmazların icmal cetvelindeki tutarları ile bilançodaki tutarları arasındaki farklılıkların taşınmaz envanter çalışmalarının zamanında yapılmamasından kaynaklandığı ve oluşan bu farklılıkların giderileceği ifade edilmekle birlikte 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Dolayısıyla, söz konusu maddi duran varlık hesaplarının fiili durumu yansıtmadığı ve 2018 yılı bilançosunda hatalı göründüğü değerlendirilmektedir.

BULGU 5: Belediyeye Bağışlanan Taşınırların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Kemalpaşa Belediyesine 2018 yılı içerisinde bağışlanan 745 adet taşınır için taşınır işlem fişi düzenlenmediği ve bu taşınırların muhasebe kayıtlarına alınmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınırların kaydı" başlıklı 12'nci maddesinde kamu idarelerince bütün taşınırların ve bunlara ilişkin işlemlerin kayıt altına alınmasının esas olduğu, taşınır kayıtlarının harcama birimleri itibarıyla yönetim hesabı verilmesine esas olacak şekilde tutulması gerektiği ve her bir kaydın belgeye dayanmasının şart olduğu; "Kayıt zamanı, kayıt değeri ve değer tespit komisyonu" başlıklı 13'üncü maddesinde ise bağış ve

www.balioglu.net

yardım yoluyla edinilen taşınırların giriş ve çıkış kayıtlarında bağış ve yardımda bulunan tarafından ispat edici bir belge ile değeri belirtilmiş ise bu değerin, belli bir değeri yoksa değer tespit komisyonunca belirlenen değerin esas alınacağı belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 255 Demirbaşlar Hesabına ilişkin 199'uncu maddesine göre bedelsiz olarak idareye geçen taşınırların değeri belli ise bu değer üzerinden eğer değeri belli değilse tespit komisyonunca belirlenecek değeri üzerinden 255 Demirbaşlar Hesabına borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Kuruma bağışlanan bu taşınırların Taşınır Mal Yönetmeliği'ne göre kaydının tutulmadığı, değer tespit komisyonunca değer tespitinin yapılmadığı ve 255 Demirbaşlar Hesabı ile 600 Gelirler Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Kuruma bağışı yapılan ancak kurum tarafından kayıt altına alınmayan taşınırlar şunlardır:

www.balioglu.net

Tablo 7: Kuruma Bağışlanan Taşınırların Listesi

Taşınırın Cinsi	**Adet**
Tekli Baza	190
Elbise dolabı	213
Tekli Yatak	154
Çalışma Masası	161
Yatak	14
Çekyat	13
TOPLAM	**745**

Kuruma bağışlanan 745 adet taşınırın, Taşınır Mal Yönetmeliği ve Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre muhasebe kayıtlarının yapılıp mali tablolara yansıtılmasının sağlanması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemize 2018 yılı içerisinde bağışlanan 745 adet taşınırın muhasebe kayıtlarına alınması sağlanacak olup, bundan böyle her ne suretle olursa olsun kurumumuza bağışlanan taşınırların taşınır mal yönetmeliğine göre günü gününe kayıtlarının yapılıp yapılmadığı takip edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu Belediyeye bağışlanan taşınırların adı geçen Yönetmelik hükümlerine göre muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilmekle

birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 2018 yılı mali tablolarında 255 Demirbaşlar Hesabı ve 600 Gelirler Hesabı kayıt altına alınmayan taşınırların değeri kadar hatalı gözükmektedir.

BULGU 6: Kurumun Sahip Olduğu Tesislerin Tesisler Grubu Hesabına Kaydedilmemesi

Kemalpaşa Belediyesinin sahip olduğu tesisleri 253.01 Tesisler Grubu kodu altında izlemediği görülmüştür.

39 Sıra No'lu Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"*(1) Bu Tebliğ; 253-Tesis, Makine ve Cihazlar ana hesabı bazında düzenlenen mali tablolarda taşınır ve taşınmaz mal ayrımının yapılabilmesini temin bakımından, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hesap planında yer alan "253-Tesis, Makine ve Cihazlar" ana hesabının yalnızca taşınır malları kapsayacak şekilde yeniden sınıflandırılması ve taşınır mal kapsamındaki tesislere ilişkin taşınır II nci düzey kodları ve alt detay kodlarının belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.*"

denilmektedir.

Aynı Tebliğ'in "Taşınır mal kapsamındaki tesislerin kaydedileceği taşınır detay kodları" başlıklı 5'inci maddesinde;

"*1) Taşınır kapsamında sayılan tesislerin kaydına mahsus olmak üzere Taşınır Mal Yönetmeliği eki "Taşınır Kod Listesi"nin "B- Dayanıklı Taşınırlar" bölümünün "253.01-Tesisler Grubu" kodu altında aşağıdaki alt detay kodlar açılmıştır.*

a) 253.01.01- İletişim/Haberleşme Tesisleri: Bu koda; haberleşme amaçlı baz istasyonları ile binalarda kurulu bulunan elektronik veya mekanik telefon santralleri kaydedilebilecektir.

b) 253.01.02- Enerji Tesisleri: Bu koda; kamu binası veya yerleşkesine enerji sağlayan ve taşınır kod listesinin 253.02 kodunun alt detay kodlarına kaydedilenler dışında kalan büyük jeneratörler kaydedilecektir.

c) 253.01.03- Görüntüleme, Bilgi Toplama ve Takip Sitemleri: Bu koda; kamu binalarında kurulu bulunan kameralı güvenlik sistemleri, personel ve ziyaretçi için turnikeli-

www.balioglu.net

kameralı geçiş sistemleri ile balıkçı gemileri, uçak ve TIR'ların takibi için kurulan uydulu takip sistemleri ve uluslararası suyolu gemi trafiği yönetim sistemleri kaydedilecektir.

d) 253.01.99- Diğer Tesis ve Sistemler: Yukarıdaki kodlara kaydedilemeyen tesisler, bu kodun altına, gerekli görülmesi halinde alt detay kod açmak suretiyle kaydedilecektir."

hükmü yer almaktadır.

Tebliğ'de Taşınır Kod Listesi'nin "B- Dayanıklı Taşınırlar" bölümünün "253.01- Tesisler Grubu" kodu altındaki alt detay kodlarına hangi tesislerin kaydedileceği açık bir şekilde belirtilmiştir.

Bu Tebliğ 31.12.2014 tarihinde yayımlanmış olup yürürlük maddesinde yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği ifade edilmiştir. Yapılan incelemede, belediyenin sahip olduğu 9 adet jeneratör, 30 adet kayıt cihazı, 285 adet kamera, 5 adet yüz tanıma cihazı, telefon santrali, trafo ve yangın söndürme sistemleri gibi tesisler grubunda yer alan tesisleri 253.01 Tesisler Grubu koduna kaydetmediği ve 253.01 Tesisler Grubu Hesabının bakiyesinin sıfır olduğu; jenaratörlerin 253.02 Makineler ve Aletler alt detay koduna; kayıt cihazlarının, kameraların, yüz tanıma cihazlarının ve telefon santralinin 255 Demirbaşlar Hesabına kaydedildiği; trafoların ve yangın söndürme sistemlerinin ise kayıtlara alınmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

İlgili mevzuat uyarınca, 253 Tesis, Makine ve Cihazlar ana hesabının yalnızca taşınır malları kapsayacak şekilde 31.12.2014 tarihinden itibaren yeniden sınıflandırılması nedeniyle taşınır mal kapsamındaki tesislere ilişkin taşınır II nci düzey kodları ve alt detay kodlarının belirlenmesi ve Kurumun sahip olmuş olduğu jeneratörleri, kayıt cihazlarını, kameraları, yüz tanıma cihazlarını, telefon santralini, trafoları ve yangın söndürme sistemlerini Tebliğ'de belirtildiği üzere 253.01 Tesisler Grubu yardımcı hesabına kaydetmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından edinilen jeneratör , kayıt cihazı, kamera, yüz tanıma cihazı, telefon santrali, trafo ve yangın söndürme sistemleri yönetmelik ve tebliğ hükümlerine göre yeniden envanter çalışmaları yapılacak olup, muhasebe kayıtlarına alınması sağlanacaktır. Bundan böyle yukarıda belirtilen cihazların elde edilmesi durumunda muhasebe kayıtlarına alınmasında gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyenin sahip olduğu taşınır mal

kapsamındaki tesislerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 2018 yılı mali tablolarında 253.01 Tesisler Grubu alt hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabı hatalı gözükmektedir.

BULGU 7: Müzede Bulunan Eserlerin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması ve Müze Defterinin Tutulmaması

Kemalpaşa Belediyesine 24.06.2009 tarihinde bağışlanan ve bir müzede bulunan çeşitli heykel, vazo, çerçeve, tablo, seramik, kitap, çini gibi tarihi ve kültürel değeri olan 573 parça eserin müze defterine kaydedilmediği ve demirbaş kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde; demirbaşlar, belirli bir hizmete tahsis amacıyla edinilen, belli bir süreye tabi olmaksızın uzun süre kullanılabilen ve kullanılmakla yok olmayan, çeşitleri ile kod numaraları Taşınır Kod Listesinin (B) bölümü 255 hesap detayında yer alan taşınırlar olarak ifade edilmiş, "Defterler" başlıklı 9'uncu maddesinin c bendinde; müze defterinin, müzelerde sergilenen veya sergilenmek üzere muhafaza altında bulundurulan taşınırlar için tutulacağı ve her bir taşınır için ayrı kayıt yapılacağı belirtilmiş; "Bağış ve yardım yoluyla edinilen taşınırların girişi" başlıklı 16'ncı maddesinde ise bağış ve yardım olarak edinilen taşınırların teslim alındığında, taşınır kayıt yetkilisi tarafından taşınır işlem fişi düzenlenerek kayıtlara alınacağı, fişin birinci nüshasının bağış ve yardım edene verileceği veya gönderileceği hükme bağlanmıştır.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere kurumun sahip olduğu müzedeki tarihi ve sanat değeri olan taşınırların müze defterine kaydedilmesi gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Maddi Duran Varlıkların Kayıt Değerleri" başlıklı 26'ncı maddesinin 6'ncı fıkrasında;

"*Sanat eserlerinden hesaplara alınmasına karar verilenler, sigorta değerleri veya takdir edilen değerleriyle, sigortalanmamaları veya değer takdir edilememesi durumunda ise iz bedeliyle muhasebeleştirilir."*

denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25 Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubu ile ilgili "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 18'nci maddesinde;

www.balioglu.net

"…

a) Maddi duran varlıkların hesaplara alınması

... Bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıklar varsa bilinen değeri, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri ile hesaplara alınır. …"

hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre sanat eserlerinin, sigorta ettirilmişse sigorta değeri ile sigorta ettirilmemişlerse değerleme yapıldıktan sonra tespit edilen değeri ile, değer takdir edilememesi durumunda ise iz bedeliyle muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan inceleme neticesinde, Belediyenin mezkur mevzuat hükümlerine göre tutmak zorunda olduğu müze defterini tuttuğu görülmüştür. Ancak müze defterinde, 24.06.2009 tarihinde bağışlanan müzede bulunan çeşitli heykel, vazo, çerçeve, tablo, seramik, kitap, çini gibi tarihi ve kültürel değeri olan 573 parça eserin kayıtlı olmadığı görülmüştür. Aynı zamanda bu eserler 255 Demirbaşlar Hesabına da kaydedilmemiştir.

www.balioglu.net

Belediyeye bağışlanan tarihi ve kültürel değerleri olan eserlerin, Taşınır Mal Yönetmeliği gereği müze defterine kaydedilmesi ve muhasebe kayıtlarının yapılması gerekmektedir. Bu durum, 255 Demirbaşlar Hesabının söz konusu eserlerin değeri kadar eksik görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemize 2009 yılında bağışlanan ve müzede bulunan müze eserlerinin fiili envanteri yapılarak müze defterine ve muhasebe kayıtlarına intikali sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyeye bağışlanan müzede bulunan eserlerin muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 2018 yılı mali tablolarında 255 Demirbaşlar Hesabı söz konusu eserlerin değeri kadar eksik görünmektedir.

BULGU 8: Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile Demirbaşlar Hesabının, İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli ve Kesin Mizanda Yer Alan Tutarlarının Uyumlu Olmaması

Kemalpaşa Belediyesinin, idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetvelindeki taşınır kayıtları ile kesin mizanında yer alan taşınır kayıtlarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun taşınır işlemlerine ilişkin hükümlerine dayanılarak çıkarılan Taşınır Mal Yönetmeliği uyarınca taşınır kayıtlarını tutmak ve mali yıl sonunda taşınır yönetim hesabını düzenlemekle yükümlü kılınmışlardır.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin, "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının bu Yönetmelik'te belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan sorumlu olduğu ve taşınır kayıtlarının bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve taşınır mal yönetim hesabının hazırlanması sorumluluğunu taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri aracılığıyla yerine getirileceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmelik'in taşınır kayıt ve taşınır kontrol yetkililerinin görev ve sorumluluklarını düzenleyen 6'ncı maddesinin 4'üncü fıkrasında ise taşınır kayıt ve taşınır kontrol yetkililerinin; kullanımda bulunan dayanıklı taşınırları bulundukları yerde kontrol etmek, sayımlarını yapmak ve yaptırmak ile kayıtlarını tuttuğu taşınırların yönetim hesabını hazırlamak ve harcama yetkilisine sunmak üzere taşınır kontrol yetkilisine teslim etmek gibi görevlerinden bahsedilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtildiği üzere harcama yetkilileri, taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri taşınır işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve yürütülmesinde ortak sorumludurlar.

Adı geçen Yönetmelik'in "Taşınır mal yönetim hesabı" başlıklı 34'üncü maddesinin üçüncü fıkrasının c bendinde; muhasebe yetkilisince muhasebe kayıtlarına uygunluğu onaylanan cetvellerin ekine taşınır sayım ve döküm cetveli ile varsa sayımda noksan ve/veya fazla bulunanların çıkış ve/veya girişine ilişkin taşınır işlem fişlerinin ekleneceği ve bir dosya halinde harcama yetkilisine sunulacağı hüküm altına alınmıştır.

İdare harcama birimlerince fiili envanterleri yapılarak konsolide edilen 2018 yılı idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli ile kesin mizan incelendiğinde; idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli ve kesin mizanda yer alan tutarlar arasında ayrıntısı aşağıda gösterildiği üzere 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabına ilişkin 8.600,49 TL, 255 Demirbaşlar Hesabına ilişkin ise 157.373,48 TL fark olduğu görülmüştür.

Tablo 8: Kesin Mizan ile İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli Karşılaştırma Tablosu

Hesap Kodu	Kesin Mizan	İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli	Fark
253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	3.552.132,60 TL	3.560.733,09 TL	8.600,49 TL
255 Demirbaşlar Hesabı	5.041.713,06 TL	5.199.086,54 TL	157.373,48 TL
		TOPLAM	**165.973,97 TL**

Bu durum Belediyenin mali tablolarında 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabının 8.600,49 TL, 255 Demirbaşlar Hesabının ise 157.373,48 TL eksik görünmesine neden olmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetvelindeki taşınır kayıtları ile kesin mizanda yer alan taşınır kayıtlarındaki uyumsuzluk tüm müdürlüklerle yapılacak çalışma sonunda giderilecek olup, bundan böyle belli aralıklarla buna ilişkin kontroller yapılarak uyumsuzluklara meydan verilmeyecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınır kayıtlarındaki farklılıkların gerekli kontroller yapılarak düzeltileceği ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı ile 255 Demirbaşlar Hesabı 2018 yılı mali tablolarında hatalı gözükmektedir.

BULGU 9: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının Hatalı Muhasebeleştirilmesi ve Bu Paya İlişkin Tahsil Edilen Gecikme Cezalarının İlgili İdare Hesabına Aktarılmaması

Kemalpaşa Belediyesi tarafından emlak vergisi mükelleflerinden emlak vergisinin %10'u oranında tahakkuk yapılarak tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına kaydedilmediği ve bu paya ilişkin tahsil edilen gecikme cezalarının İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının hesabına aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payına Dair Yönetmelik'in "Katkı payının tarh, tahakkuku ve tahsili" başlıklı 5'inci ve "Katkı payı" başlıklı 6'ncı maddesinde; belediye tarafından, tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde taşınmaz

www.balioglu.net

kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı tahakkuk ettirilip, bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi, tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar Yatırım İzleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığına bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerektiği ifade edilmiş ve tahsil edilen katkı payının süresi içinde katkı payı hesabına aktarılmasından belediye başkanı ve hesap işleri müdürü birlikte sorumlu tutulmuştur.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un "Gecikme Zammı, Nispet ve Hesabı" başlıklı 51'inci maddesinde;

"*Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı % 4 oranında gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilir.*"

denilmektedir.

Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının tarh, tahakkuk ve tahsilinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacağından, bu payların mükellefler tarafından zamanında yatırılmaması neticesinde gecikme zammı hesaplanacaktır.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına ilişkin 274'üncü maddesi uyarınca Belediyenin diğer kamu idareleri adına yapmış olduğu tahsilatları bu hesapta izlemesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine göre, Belediye tarafından emlak vergisinin %10'u nispetinde tahakkuk ettirilen katkı payının, tahsil edildiği an 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına kaydedilerek takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığına beyan edilmesi ve aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından emlak vergilerinin tahsili sırasında taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payının tahsil edildiği, bu payın önceki yıllarda ödenmemesi nedeniyle yapılandırıldığı ve tahsil edilen bu payın 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabında izlenmesi gerekirken 333 Emanetler Hesabında izlendiği tespit edilmiştir. Bu hatalı kayıt sonucu, 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabının toplam 6.169.379,73 TL eksik, 333 Emanetler Hesabının da bu tutar kadar fazla görünmesine neden olunmaktadır.

Ayrıca emlak vergisinin zamanında ödenmemesinden dolayı taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payına ilişkin 574.323,54 TL gecikme cezası uygulandığı görülmüştür. Dolayısıyla, bu paya ilişkin tahsil edilmiş olan gecikme cezasının da katkı payı tutarı ile birlikte İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığının hesabına yatırılması gerekmektedir. Ancak, gecikme cezasına ilişkin bu tutarın ilgili hesaba aktarılmadığı görülmüştür.

Belediyenin tahsil etmiş olduğu taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı paylarını 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına kaydetmesi ve bu paya ilişkin tahsil etmiş olduğu 574.323,54 TL gecikme cezasının da İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı hesabına aktarması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı ile bu paylara ilişkin tahsil edilen gecikme zamlarından 333 emanetler hesabında izlenen tutarlar 31.05.2019 tarihli ve 5216 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile 362 fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilât hesabına aktarılmış olup, nakit durumu dikkate alınarak gerek kültür katkı payı gerekse bu paylara ilişkin tahsil edilen gecikme zamlarının İzmir Valiliği Yatırım İzleme ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı hesabına aktarılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ait katkı payı ile bu paylara ilişkin tahsil edilen gecikme zamlarının 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına aktarıldığı ve nakit durumuna göre bu tutarların ilgili idareye gönderileceği ifade edilmekle birlikte düzeltme kaydı 2019 yılı içerisinde yapıldığından 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, 2018 yılı mali tablolarında söz konusu hesaplar hatalı gözükmektedir.

BULGU 10: Geçici Kabulü Yapılan İşlerin İlgili Maddi Duran Varlık Hesabına Aktarılmaması

Kemalpaşa Belediyesi tarafından 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yapım işlerinden geçici kabulü yapılanların ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 204'üncü maddesinde:

www.balioglu.net

"*Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.*"

denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın İşleyişi" başlıklı 205'inci maddesinin (b) bendinde ise:

"*Alacak*

1) Tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedilir.

…"

hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere yeni bir yatırıma başlanıldıktan sonra, ilk hakedişten başlamak üzere söz konusu yatırıma ait tüm hakediş tutarları 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına borç kaydedilmeli; ilgili yatırımın tamamlanıp geçici kabulünün yapılması ile birlikte ise 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının alacağına kayıt yapılarak ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılmalıdır.

Kemalpaşa Belediyesince 2018 yılı içinde geçici kabulü yapılan işler ve 258 hesabında izlenen tutarlar; Kemalpaşa Belediyesi Kongre Merkezi Trafo Yaptırılması İşi 233.050,00 TL, Kemalpaşa İlçesi Muhtelif Mahallelerinde Renkli Beton Parke Taşı, Yol ve Çim Bordürü Döşenmesi İşi 1.658.355,60 TL, Kemalpaşa Belediyesi Çiniliköy Mahallesi Enerji Nakil Hattı Deplase ve Trafo Yaptırılması İşi 524.443,92 TL, Kemalpaşa İlçesi Kentpark Rekreasyon Alanı Düzenleme Yaptırılması İşi 5.685.744,70 TL, Kemalpaşa Belediyesi Kapalı Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Yaptırılması Yapım İşi 5.817.488,13 TL olup geçici kabulü yapılan toplam iş tutarı 13.919.082,35 TL'dir.

Kemalpaşa Belediyesinin 2018 yılı mali tablolarında 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının borç bakiyesi 57.875.321,38 TL olarak gözükmektedir. Yapılan incelemede, bu tutarın önceki yıllardan birikerek geldiği ve geçici kabulü yapılarak tamamlanan işlere ait tutarların 258 hesabından çıkarılmadığı ve ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılmadığı

tespit edilmiştir. Bu durum, sadece 2018 yılı için 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 13.919.082,35 TL olması gerekenden fazla, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabının 8.101.594,22 TL ve 252 Binalar Hesabının 5.817.488,13 TL olması gerekenden eksik görünmesine neden olmuştur.

Mali tabloların doğru ve güncel bilgiyi yansıtmasının sağlanması amacıyla 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen yatırımlardan, tamamlananların ilgili olduğu maddi duran varlık hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce yapılan yatırımlara ilişkin olarak 258 yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen tutarlardan öteden beri geçici kabulü yapılmasına rağmen ilgi maddi duran varlık hesaplarına aktarılmaması nedeniyle hatalı işlemler bulunmaktadır. Gerek Fen İşleri Müdürlüğümüz, gerekse Park ve Bahçeler Müdürlüğümüz tarafından ihalesi yapılarak yapılan yatırımlara ilişkin 258 hesapta izlenen tutarların detaylı bir çalışması yapılarak ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılması sağlanacak olup, bundan böyle yapılan yatırımlarla ilgili olarak geçici kabulü yapılanların günü gününe aksatılmadan varlık hesaplarına aktarılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenen işlerden geçici kabulü yapılanların ilgili maddi duran varlık hesaplarına aktarılacağı ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 2018 yılı mali tablolarında 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı ve 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı geçici kabulu yapılan işlerin maliyeti kadar hatalı görünmektedir.

BULGU 11: Belediyenin İller Bankası Anonim Şirketi Sermaye Payının Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

Belediyenin genel bütçe vergi gelirlerinden aldığı paydan her ay kesilen İller Bankası Anonim Şirketi sermaye payının Belediyenin mali tablolarında gösterilmediği tespit edilmiştir.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un "Ortaklık Yapısı ve Sermaye" başlıklı 4'üncü maddesinde İller Bankasının ortaklarının il özel idareleri ve belediyeler olduğu belirtilmiştir. Aynı maddenin sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine eklenecek olan kaynakların sayıldığı 3'üncü fıkrasının a bendinde;

www.balioglu.net

"*2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar.*" denilmektedir.

08.02.2011 tarih ve 27840 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6107 sayılı Kanun 4759 sayılı İller Bankası Kanunu'nu yürürlükten kaldırmıştır. Ancak 6107 sayılı Kanun yürürlüğe girmeden önce de 4759 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin a fıkrasına göre ortaklık payı kesintisi yapılmaktaydı.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere İller Bankasının belediyelerin genel bütçe vergi gelirlerinden aldığı paylardan kesmiş olduğu sermaye payı kanuni dayanağı olan bir paydır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini belirten 178'inci maddesine göre, kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ile bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların bu hesaba kaydedilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, İller Bankası tarafından kesilen bu paylar 240 hesabında izlenmelidir.

www.balioglu.net

Aynı zamanda, adı geçen Yönetmelik'in 240 hesabının işleyişini anlattığı 180'inci maddesinde;

"(1) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Ödeneğine dayanılarak nakden verilen sermaye bir taraftan bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

..." hükmü yer almaktadır.

Bu mevzuat hükmüne göre, nakden verilen sermayeler 240 hesabına borç kaydedilirken karşılığında ise 103 hesabına ya da ilgili diğer hesaplara alacak kaydı yapılması gerekmektedir. İller Bankası Anonim Şirketi sermaye paylarının genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeye aktarılan paylardan doğrudan kesilmesi nedeniyle Belediyenin 240 hesabının karşısında 600 Gelirler Hesabını kullanması gerekmektedir.

Kemalpaşa Belediyesinin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda, 4759 sayılı Kanun gereği kesilen sermaye payı tutarlarının 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilirken 6107 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği 08.02.2011 tarihinden sonra kesilen sermaye payı tutarlarının bu hesaba kaydedilmediği tespit edilmiştir. İller Bankası Anonim Şirketi tarafından kesilen ancak Kemalpaşa Belediyesi tarafından muhasebe kayıtlarında gösterilmeyen sermaye payı tutarları aşağıdaki şekildedir:

Tablo 9: Muhasebe Kayıtlarında Gösterilmeyen İller Bankası Sermaye Payları

Yılı	240 Hesabına Eksik Kaydedilen Tutar (TL)
2011	139.953,04
2012	168.761,62
2013	198.556,87
2014	281.277,77
2015	356.023,07
2016	298.083,58
2017	472.294,88
2018	322.486,63
Toplam	**2.092.484,42**

İller Bankası Anonim Şirketi tarafından doğrudan kesilen sermaye paylarının 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmemesi sonucu bu hesap, mali tablolarda 2.092.484,42 TL eksik görünmektedir. Aynı zamanda, bu payın 2018 yılı faaliyet dönemine ait 322.486,63 TL'lik kısmı 600 Gelirler Hesabına kaydedilmediğinden bu hesabın da söz konusu tutar kadar eksik görünmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Sayıştay Denetçileri tarafından yapılan denetim sırasında edinilen bilgilere göre İller Bankasından belediyemize aktarılan paylardan yapılan sermaye payı kesintilerinin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler hesabına aylık olarak izlenmesine devam edilmekte olup, kayıtlara alınmayan tutarlar İller Bankası ile gerekli mutabakat sağlanarak ödenek durumu da dikkate alınarak muhasebe kayıtlarına alınması

www.balioglu.net

sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyeye aktarılan paylardan yapılan sermaye kesintilerinin 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında aylık olarak izlenmesine devam edildiği ve kayıtlara alınmayan tutarların İller Bankası ile gerekli mutabakat sağlanarak muhasebe kayıtlarına alıncağı ifade edilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde İller Bankası ortaklık paylarının tamamının muhasebe kayıtlarına alınmaması sebebiyle denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarında 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ve 600 Gelirler Hesabı bulguda belirtilen tutarlar kadar hatalı gözükmektedir.

BULGU 12: Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

Kemalpaşa Belediyesinin ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye tutarlarının, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında hatalı göründüğü tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini belirten 181’inci maddesine göre mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararların bu hesaba kaydedilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmelik’in "Hesaba İlişkin işlemler" başlıklı 182’nci maddesinde ise;

“*(1) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.*

a) Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir…

b) Bu hesaba kayıt yapılmasını gerektiren her bir işlemin belgesi en geç bir ay içinde muhasebe birimine intikal ettirilir. Söz konusu işlemlerden bütçe gelir ve gider hesaplarını ilgilendirenlere ilişkin kayıtların mahsup dönemi sonuna kadar, ilgili hesaplara kaydedilmek suretiyle yapılması zorunludur.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak yatırılan sermaye tutarlarının 241 hesabına kaydedilmesi ve bu hesaba kaydedilen tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekmektedir.

Yapılan incelemeler neticesinde, Belediyenin ortağı olduğu şirketlerden birine verilen sermaye tutarının 7.276.450,00 TL olmasına rağmen muhasebe kayıtlarında 7.138.000,00 TL olarak göründüğü tespit edilmiştir. Ayrıca, Belediyenin ortağı olduğu diğer şirkette ise Belediyenin ödemiş olduğu sermaye tutarı 841.500,00 TL olarak görünmesine rağmen muhasebe kayıtlarında 804.328,78 TL olarak görünmektedir. Bu durum, Kemalpaşa Belediyesinin yılsonu mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 175.621,22 TL eksik görünmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin ortağı olduğu Kem-bel ile Ulubel şirketlerindeki sermaye tutarları ile belediyemiz muhasebe kayıtlarındaki sermaye tutarları arasındaki uyumsuzluk ilgili şirket yetkilileri ile yapılacak detaylı çalışma sonunda giderilecek olup, bundan böyle ortağı olduğumuz şirketlere verilen sermaye tutarlarını günü gününe muhasebe kayıtlarına yansıtılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyenin ortağı olduğu şirketlerdeki sermaye tutarları ile muhasebe kayıtlarındaki uyumsuzluğun giderileceği ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabındaki hata mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 13: Kamuya Olan Taksitlendirilmiş Vergi ve Sigorta Prim Borçlarının Vadelerine Göre İlgili Hesaplarda İzlenmemesi

Kemalpaşa Belediyesinin kamu kurumlarına olan ve ilgili kanunları gereği yapılandırılarak taksitlendirilen vergi ve sigorta prim borçlarının vadelerine göre ilgili hesaplara kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 278'inci maddesinde;

www.balioglu.net

"*(1) Bu hesap, kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin erteleme veya taksitlendirme vadesinin bir yılı aşmayan kısımlarının izlenmesi için kullanılır.*

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir."

denilmektedir.

Mezkur Yönetmelik'in 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 322'nci maddesinde ise;

"*(1) Bu hesap, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya takside bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır*."

hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede, Kurum tarafından vergi ve sigorta prim borçlarının yapılandırılarak taksitlendirildiği ancak taksite bağlanan borç tutarlarının vadeleri dikkate alınarak ilgili hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Şöyle ki, Kurum bilançosunda yapılandırılmış vergi ve sosyal güvenlik prim borçlarının tamamı olan 19.025.591,92 TL vade ayrımı yapılmadan 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına kaydedilmiştir. Ancak bu tutarın 1.615.282,56 TL'si ilgili kanunlar gereği yapılandırılan ve 2019 yılında ödenecek vergi ve sosyal güvenlik prim borcu ile ilgili olup sadece bu tutarın 368 hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Bunun sonucunda, Kurumun 2018 yılı bilançosunda 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının 17.410.309,36 TL fazla ve 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabının ise 17.410.309,36 TL eksik gözükmesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin kamu kurumlarına olan ve ilgili kanunları gereği yapılandırılarak vergi ve sigorta prim borçlarının vadelerine göre hesap düzeltmesi 05.02.2019 tarihli ve 1123 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile yapılarak 438 Kamuya

Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar hesabına intikali sağlanmış olup, bundan böyle bu hesapların takibi yapılması hususunda gerekli hassasiyet gösterilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediyenin kamu kurumlarına olan ve ilgili kanunları gereği yapılandırılan vergi ve sigorta prim borçlarının vadelerine göre 2019 yılında 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına aktarıldığı bildirilmiş olup bu düzeltme 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, 368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabındaki hata mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 14: Uzun Vadeli Alınan Depozito ve Teminatlar İçin İlgili Hesabın Kullanılmaması

Kemalpaşa Belediyesi tarafından nakden tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek kesin teminatlar ile kira süresi bir yılın üzerinde olan kira depozitolarının 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 257'nci maddesinde;

" *(1) Bu hesap, mevzuatları gereği belirli olmayan bir vade ile, vadesiz ve/veya bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.*

(2) Vadesi belli olmayan depozito ve teminatlar bu hesaba kaydedilir."

denilmektedir.

Mezkur Yönetmelik'in 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 320'nci maddesinde ise;

"*(1) Bu hesap, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.*"

hükmü yer almaktadır.

Ancak yapılan incelemede, Kemalpaşa Belediyesi tarafından nakden veya mahsuben tahsil edilen bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatların, iade vadeleri dikkate alınarak ilgili hesaplarda izlenmediği ve alınan depozito ve teminat tutarının tamamının Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar ana hesap grubunda yer alan 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedildiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca bir yıldan kısa vade ile nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için 330 hesabının, nakden veya mahsuben tahsil edilen ve bir yıldan uzun vadede iade edilecek olan depozito ve teminatlar için ise 430 hesabının kullanılması gerekmektedir. Alınan depozito ve teminatların vadeleri dikkate alınarak ilgili hesaplarda izlenmemesi muhasebenin dönemsellik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından bugüne kadar nakden tahsil edilen teminat ve depozitoların kullanılan olgu program yöneticisi sistemi üzerinde yıllar itibariyle dökümü yapılamadığından halen bir yıldan uzun süreli teminat ve depozitolar 430 hesapta izlenememektedir. Ancak bundan böyle alınan teminat ve depozitoların gerek kira ihaleleri gerekse yapım işleri ve benzeri ihalelerin süreleri dikkate alınarak teminat ve depozitonun alındığı anda 430 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabına kaydı sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından geçmişte nakden tahsil edilen teminat ve depozitoların vadelerinin tespit edilememesi nedeniyle ilgili hesaba alınamadığı ancak yeni alınacak depozito ve teminatların vade durumları göz önünde bulundurularak ilgili hesaplarda izleneceği ifade edilmekle birlikte 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Dolayısıyla, 2018 yılı bilançosunda 330/430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesapları hatalı görünmektedir.

BULGU 15: Uzun Vadeli Olarak Verilen Elektrik, Su ve Doğalgaz Abonelik Bedellerinin İlgili Hesapta İzlenmemesi

Belediye tarafından elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ödenen depozito bedellerinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmeyip 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının niteliğini belirten 168'inci maddesinde;

www.balioglu.net

"*Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır.*" hükmü yer almaktadır.

Belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, bir yıldan uzun süreli olarak verilen depozito ve teminatların 226 hesabında takip edilmesi gerekmektedir. Elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ödenen depozito bedellerinin bu kapsamda 226 hesabına kaydedilmesi gerektiği düşünülmektedir. Ancak, Kemalpaşa Belediyesince bir yıldan daha uzun bir süre için bütçesindeki ödeneğine dayanılarak veya diğer şekillerde verilen depozito bedellerinin126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlendiği görülmüştür.

Sonuç olarak, elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri için ödenen depozito bedellerinin 226 hesabı yerine 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi sebebiyle mali tabloların yanıltıcı bilgi içermesine neden olunmuştur.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından Elektrik, Su ve Doğalgaz Abonelikleri ile yapılan kiralamalara ilişkin verilen depozito ve teminatlar da yapılan incelemede tamamının 2018 yılı öncesine ait olduğu tespit edildiğinden 126 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kaydedilen tutarın tamamı 31.05.2019 tarihli ve 5217 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına alınmış olup, bundan böyle Belediyemizce nakden verilen depozito ve teminatların yıllarına göre ilgili hesaplara kaydedilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından, verilen depozito ve teminatların 2019 yılında vadelerine göre düzeltme kayıtlarının yapıldığı ifade edilmişse de bu kayıtlar 2019 yılında yapıldığından denetim görüşü verilen 2018 yılı mali tablolarını etkilememektedir. Dolayısıyla, 2018 yılı bilançosunda yer alan 126/226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesaplarındaki hata mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 16: Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesaplarının Kullanılmaması

Kemalpaşa Belediyesince işçi ve taşeron personel için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin 281'inci maddesinde bu hesabın, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve

faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı; 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin 290'ıncı maddesinde ise söz konusu hesabın belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Bahsi geçen Yönetmelik'in 372 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabının işleyişine ilişkin 282'nci maddesinde ödenen tazminatların bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830 Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835 Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği; 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabının işleyişine ilişkin 331'inci maddesinde ise; vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının bu hesaba borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Denetlenen kamu idaresinde yapılan incelemede, 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesaplarındaki tutarların 2017 yılı bilançosundaki tutarlarla aynı olduğu ve geçmiş yıllarda kıdem tazminatı ayrılmasına rağmen 2018 yılında ayrılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca yıl içinde sürekli işçi kadrosunda yer alan iki kişinin kıdem tazminatı ödemelerinin doğrudan giderleştirildiği ve bahsi geçen hesapların kullanılmadığı görülmüştür. Bu durum mali tablolarda 630 Giderler Hesabı ile 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları hesaplarının hatalı görünmesine ve faaliyet sonuçları tablosunun gerçeği yansıtmamasına neden olmaktadır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki mevzuat hükümleri uyarınca Belediye bünyesinde çalışan personel için ödenmesi öngörülen kıdem tazminatı tutarlarının hesaplanması, içinde bulunulan faaliyet döneminde ödenecek kıdem tazminatı tutarlarının 372 Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesabında, sonraki dönemlerde ödeneceklerin ise 472 Kıdem Tazminatı Karşılıkları Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz kadrolu işçi ve taşeron personeline ilişkin 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının yönetmelik hükümlerine uygun olarak tutulması ve kaydedilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediye personelinin kıdem tazminatları için ayrılan karşılıkların Yönetmelik hükümlerine uygun olarak ilgili hesaplarda takip edilmesinin sağlanacağı ifade edilmekle birlikte 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme kaydı

yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında 372/472 Kıdem Tazminatları Karşılıkları Hesapları ve 630 Giderler Hesabındaki hata mevcudiyetini korumaktadır.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınmazların Takibine Yönelik Form ve Cetvellerin Düzenlenmemesi

Kemalpaşa Belediyesi tarafından mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlara ilişkin olarak hazırlanması gereken bazı form ve cetvellerin hazırlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Kayıt şekli" başlıklı 7'nci maddesinde;

"(1) Kamu idareleri;

a) Tapu kütüğünde adlarına tescilli olan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 2'deki 'Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu'nda,

b) (Değişik: 3/6/2014-2014/6455 K.) Tapu kütüğünde kayıtlı olmayan ve Ek 1'deki Kayıt Planının "Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar" başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılanların kaydını Ek 3'teki Tapuda Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Formu'nda,

c) Ek 1'deki Kayıt Planının "Orta Malları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 4'teki 'Orta Malları Formu'nda,

ç) Ek 1'deki Kayıt Planının "Genel Hizmet Alanları" başlığı altında yer alan taşınmazların kaydını Ek 5'teki 'Genel Hizmet Alanları Formu'nda,

d) Tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6'daki "Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu'nda",

www.balioglu.net

yer alan bilgileri içerecek şekilde bilgisayarda veya deftere yazarak kaydını tutarlar.

(2) Kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formlar taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilir. Mali hizmetler birimince bu formlar konsolide edilerek bu Yönetmeliğin ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulur.

…"

hükmü yer almaktadır.

Bu Yönetmelik'e göre Belediye tarafından tapuda kayıtlı olan taşınmazlar formu, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar formu, orta malları formu, genel hizmet alanları formu, sınırlı ayni haklar ve kişisel haklar ve tahsis formu düzenlenmelidir. Ayrıca bu formların mali hizmetler birimi tarafından konsolide edilerek tapuda kayıtlı olan taşınmazlar için icmal cetveli, tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar için icmal cetveli, orta malları için icmal cetveli, genel hizmet alanları için icmal cetvelinin hazırlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yapılan incelemede; Kemalpaşa Belediyesi Emlak ve İstimlak Müdürlüğü tarafından hazırlanması gereken tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar formunun, orta malları formunun, genel hizmet alanları formunun, sınırlı ayni haklar ve kişisel haklar ve tahsis formunun düzenlenmediği ve bu formların düzenlenmemesi neticesinde Kemalpaşa Belediyesi Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından oluşturulması gereken tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar için icmal cetvelinin, orta mallar için icmal cetvelinin, genel hizmet alanları için icmal cetvelinin hazırlanmadığı görülmüştür. İlgili mevzuatta belirtilen formlardan sadece tapuda kayıtlı olan taşınmazlar formu düzenlenmiş olup bu form da Yönetmelik'e uygun şekilde hazırlanmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ile hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazların taşınmaz mal yönetmeliğine göre taşınmaz envanter kayıt işlemleri devam etmekte olup, tamamlandığında yönetmelik hükümleri gereğince kullanılması gereken formlar tam olarak kullanılacak olup, bundan böyle edinilen veya hüküm ve tasarrufumuz altına giren taşınmaz mallar için gerekli kayıtlar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup eksik olan form ve cetvellerin düzenleneceğini ve gerekli kayıtların yapılacağını bildirmiştir. Belediyenin hüküm ve

tasarrufu altında bulunan taşınmazların takibinin sağlıklı bir şekilde yapılabilmesi için Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te belirtilen formların Yönetmelik hükümlerine uygun bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Taşınmaz Kira Gelirlerinin Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında Takip Edilmemesi

Kemalpaşa Belediyesinin kiraya verilen maddi duran varlıklardan tahsil edeceği kira gelirlerini 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izlemediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi; kamu hesaplarının, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle, garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağını hükme bağlamıştır.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Temel muhasebe kavramları ve ilkeleri ile genel yönetim muhasebe standartları, kuralları ve uygulanması" başlıklı 42'nci maddesinde;

"*Kurumların muhasebesi, 3/12/2014 tarihli ve 2014/7052 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ikinci bölümünde belirlenen ve muhasebe ilke ve kurallarının dayanağını oluşturan temel muhasebe kavramları ile faaliyet sonuçları, bütçe uygulama sonuçları, nazım hesaplara ilişkin ilkeler ve varlıklar, yabancı kaynaklar ve öz kaynaklar ilkelerinden oluşan bilanço ilkeleri ile üçüncü bölümünde belirlenen muhasebe standartları, kurallar ve uygulamalara ilişkin hükümler çerçevesinde yürütülür.*" denilmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Nazım hesaplara ilişkin ilkeler" başlıklı 12'nci maddesinde ise;

"*(1) Nazım hesaplara ilişkin ilkeler şunlardır:*

a) Kamu idarelerinin varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarının dışında, muhasebenin bilgi verme ve izleme görevi yüklediği işlemleri, muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ile gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini

izlemek üzere nazım hesaplar kullanılır.

b) Nazım hesaplar, yalnızca ilgili olduğu diğer nazım hesaplarla karşılıklı olarak borç ve alacak çalışan hesaplardan oluşur. Bu hesaplar mizanda ve bilançonun dipnotunda gösterilir." hükmü yer almaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 306/U maddesinde 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının kullanılma amacı;

"*Bu hesap, kamu idarelerine ait maddi duran varlıklardan kiraya verilen veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlere ilişkin olarak sözleşmelerinde yer alan kira ve irtifak hakkı gelirlerinin izlenmesi için kullanılır.*" şeklinde ifade edilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 42'nci maddesinde yapılan atıf ile Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan nazım hesaplara ilişkin ilkelerin il özel idaresi, belediye, bağlı idare ve birliği için de uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıda anılan maddesi gereğince, kamu idarelerinin gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerine ilişkin işlemlerini izlemek üzere nazım hesapları kullanması gerekmektedir.

Belediye tarafından kiraya verilen maddi duran varlıklara ilişkin kira sözleşmelerinin incelenmesi sonucunda, kira sözleşmelerinin belirli sürelerle yapıldığı ve ilgili kira sözleşmesinin yapılmasından sonra belirli aralıklar itibariyle Belediyenin kira geliri elde etme ihtimalinin ortaya çıkmasına rağmen gerçekleşmesi muhtemel toplam kira bedellerinin nazım hesaplarda takip edilmediği tespit edilmiştir. Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı detay kodları ile beraber yer almakta olup kira sözleşmelerinden doğan cari dönem ve gelecek dönemlerde doğması muhtemel maddi duran varlık kira gelirlerinin 993 hesabının ilgili alt kodlarında takip edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınmaz envanter kayıtlarının tam olarak muhasebe kayıtlarına alınmaması nedeniyle kiraya verilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları yönetmelik hükümlerine göre yapılamamış olup, taşınmaz envanter kayıtlarının tam olarak yapılmasından sonra kiraya verilen maddi duran varlıklara ilişkin muhasebe kayıtlarının

yapılması sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu taşınmaz kira gelirlerinin 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında takip edilmemesinin taşınmaz envanter çalışmalarının zamanında yapılmamasından kaynaklandığı ve envanter kayıtları tamamlandıktan sonra taşınmaz kira gelirlerinin ilgili hesapta takip edilmesinin sağlanacağı ifade edilmekle birlikte, denetim görüşü verilen yıl içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Bulguda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca kamu idarelerine ait maddi duran varlıklardan kiraya verilen veya üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlere ilişkin olarak sözleşmelerinde yer alan kira ve irtifak hakkı gelirlerinin izlenmesi için 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 3: Kiralanan Taşınmazların Nazım Hesaplarda İzlenmemesi

Kemalpaşa Belediyesi tarafından üçüncü kişilere kiraya verilen gayrimenkullerin nazım hesaplarda takip edilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 475’inci maddesine göre 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı, kurumun bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacaktır.

Aynı Yönetmelik’in 476’ncı maddesinde ise 990 hesabının işleyişi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

“*(1) Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:*

a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir.”

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 990 hesabına kaydedilmesi ve karşılığında ise 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede denetlenen kamu idaresi tarafından kiraya verilen gayrimenkullerin bulunmasına rağmen 990 ve 999 hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, Belediye tarafından kiraya verilen gayrimenkuller, kayıtlı değerleri ile nazım hesaplarda takip edilmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Taşınmaz envanter kayıtlarının tam olarak muhasebe kayıtlarına alınmaması nedeniyle kiraya verilen taşınmazlara ilişkin muhasebe kayıtları yönetmelik hükümlerine göre yapılamamış olup, taşınmaz envanter kayıtlarının tam olarak yapılmasından sonra kiraya verilen maddi duran varlıklara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu kiraya verilen taşınmazların nazım hesaplarda takip edilmemesinin taşınmaz envanter çalışmalarının zamanında yapılmamasından kaynaklandığı ve envanter kayıtları tamamlandıktan sonra kiraya verilen taşınmazların nazım hesaplarda takip edilmesinin sağlanacağı ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmamıştır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 990 hesabına kaydedilmesi ve karşılığında ise 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılması gerekmektedir.

BULGU 4: Kalkınma Ajansına Aktarılan Payların Kamu İdareleri Payları Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

İzmir Kalkınma Ajansına aktarılan payların 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenilmediği ve doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 19'uncu maddesinde;

"…

Bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden, bölgedeki il özel idareleri için; borçlanma, tahsisi mahiyetteki gelirler ile genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlardan alınan yardım kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir, belediyeler için; borçlanma ve tahsisi

www.balioglu.net

mahiyetteki gelir kalemleri hariç tutulmak üzere yüzde bir oranında, cari yıl bütçesinden aktarılacak pay.

..."

denilmektedir.

Mevzuat hükmünden de anlaşılacağı üzere, Kurumun borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelir kalemleri hariç bir önceki yıl gerçekleşen bütçe gelirlerinin yüzde bir oranındaki tutarı İzmir Kalkınma Ajansına aktarması gerekmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 276'ncı maddesinde;

"*(1) Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır.*"

denilmektedir.

www.balioglu.net

Aynı Yönetmeliğin "Hesabın işleyişi" başlıklı 277'nci maddesinde ise;

(1) Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarlar bu hesaba borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedilir."

hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik hükmü uyarınca, üzere özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar, 363 Kamu İdareleri Payları Hesabının alacak kısmına

kaydedilmelidir.

Kurumun hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, 2018 yılında İzmir Kalkınma Ajansına 51.373,45 TL tutarında pay aktarıldığı, ancak aktarılan bu payın Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre 363 Kamu İdareleri Payları Hesabına kaydedilmesi gerekirken bu hesaba kaydedilmediği ve doğrudan 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce İzmir Kalkınma Ajansına bir önceki yıl gelir kesin hesabına göre ayrılması gereken 2018 yılı kanuni payı 285.610,46 TL. 31.05.2019 tarihli ve 5215 yevmiye numaralı muhasebe işlem fişi ile 363 Kamu İdareleri Payları hesabına alınmış olup, 2019 yılı içerisinde İzmir Kalkınma Ajansına aktarılması gereken tutarlar bu hesapta izlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin 2019 yılında yapıldığı belirtilmiş olup ayrıntısı bulguda belirtildiği üzere İzmir Kalkınma Ajansına aktarılan payların doğrudan giderleştirilmeden 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 5: Hurdaya Ayrılma Kararını Verecek Komisyonun Oluşturulmaması

Kemalpaşa Belediyesi tarafından, kullanılma olanaklarını yitiren toplam 43 adet taşıt ve makinenin hurdaya ayırma işleminin tamamlanmadığı ve kayıtlı değerleri üzerinden 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesi ile "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28'inci maddesinde; ekonomik ömrünü tamamlamış veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle alınış amaçları doğrultusunda kullanılma imkânı kalmayan veya tamiri mümkün veya ekonomik olmayan arızalar nedeniyle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılan taşınırların hurda olduğu ifade edilerek kurumun sahip olduğu taşınırlardan bu özellikleri taşıyanların Yönetmeliğe göre oluşturulacak komisyon marifetiyle hurdaya ayrılıp ayrılmayacağının değerlendirileceği ve komisyonca hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırlar için kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı düzenlenip bu taşınırların harcama yetkilisinin onayı ile kayıttan çıkartılması gerektiği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 224'üncü maddesinde;

"*(1) Bu hesap, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır."*

denilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın işleyişi" başlıklı 225'inci maddesinde;

"*(1) Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.*

a) Borç

1) Kullanılma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklar kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak; ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.

..."

hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Yönetmelik hükümlerine bakıldığında; maddi duran varlıkların kullanılamaz hale gelmesi durumunda ilgili hesaba alacak, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, bu varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarının 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerektiği görülmektedir.

Kurumun 2018 yılı hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde, ekonomik ömrünü tamamlamış, kullanma olanağını yitiren, tamiri mümkün veya ekonomik olmayan toplam 43 adet taşıt ve makinenin gayri faal olarak bulunduğu görülmüştür. Ancak bu taşınırlara ilişkin mezkur Yönetmelik hükümlerine göre hurdaya ayrılma işlemi için komisyon oluşturulmadığı ve bu işlemlerin tamamlanmadığı, kullanma olanağını yitiren bu maddi duran varlıkların 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına ve bu maddi duran varlıkların biriken amortisman tutarlarının da 299 Birikmiş Amortisman Hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Çeşitli sebeplerle kullanılma olanağı kalmayan taşıtların ve makinelerin, 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmemesi nedeniyle kurumun mali tablolarında söz konusu hesaplar olması gerekenden düşük, ilgili maddi duran varlık hesapları ise fazla görünmektedir. Mali tabloların Belediyenin gerçek durumunu yansıtması için hurdaya ayırma işlemlerinin tamamlanarak ilgili hesaplara gerekli kayıtların yapılması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin uhdesinde bulunup kullanılma olanakları yitirilen 43 adet taşıt ve makinenin 22 tanesinin Karayolları ve emniyet nezdinde hurdaya ayırma işlemleri tamamlanmak üzere olup, hurdaya ayırmalarını müteakip ilgili muhasebe kayıtlarına aktarılmaları sağlanacak ve ilgili yönetmelik hükümlerine göre MKE teslimi sağlanacaktır. Diğer araçlardan bazılarının ise fiziki şartlar ve zorluklar neticesinde motor ve şasi numaralarına erişilemediği bir kısmının da mahkemelerde devam eden çeşitli dosyalar nedeniyle sonuçlandırılamadığı anlaşılmış olup, bu işlemlerin sonuçlandırılmasına müteakip fiilen kullanılma imkânı bulunmayan taşıt ve makinelere ilişkin hurdaya ayırma ve MKE ye teslimi süratle yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulguda belirtilen fiilen kullanılma imkânı bulunmayan taşıt ve makinelere ilişkin hurdaya ayırma işlemlerinin ve MKE'ye tesliminin süratle yapılacağı ifade edilmekle birlikte, 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmadığından 2018 yılı mali tablolarında 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve ilgili maddi duran varlık hesapları hatalı görünmektedir.

BULGU 6: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Belediyenin vadeli mevduat hesaplarına ilişkin faiz tutarlarının 600 Gelirler Hesabına net tutar üzerinden kaydedildiği ve banka tarafından faiz geliri üzerinden yapılan stopaj kesintisinin muhasebe kayıtlarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Faaliyet sonuçları tablosu ilkeleri" başlıklı 6'ncı maddesinde;

"*(1) Genel yönetim muhasebesinde faaliyet sonuçları tablosu ilkelerinin uygulaması aşağıda açıklanmıştır:*

www.balioglu.net

a) Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.

...” denilmektedir.

Aynı Yönetmelik’in “Gayri safilik ilkesi” başlıklı 39’uncu maddesinde ise;

“*Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 102 Bankalar Hesabının işleyişine ilişkin 57’nci maddesine göre, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları bu hesaba, tevkifat tutarları 630 Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600 Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181 Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805 Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

www.balioglu.net

Ayrıca bahsi geçen Yönetmelik’in “600 Gelirler Hesabı” başlıklı 368’inci maddesinde; bütçe ile ilgili olsun veya olmasın Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen uluslararası genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre tahakkuk eden her türlü gelirin 600 Gelirler Hesabında izlenmesi gerektiği ve “800 Bütçe Gelirleri Hesabı” başlıklı 382’inci maddesinde ise; mevzuatı gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatların 800 Bütçe Gelirleri Hesabında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna göre, tahakkuk eden mevduat faizi gelirinin gelir vergisi tevkifatı yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600 Gelirler Hesabına, mevduat faizinden kesilen vergi ve benzeri ödemelerin ise 630 Giderler Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediyenin 2018 yılı içerisinde toplam 388.144,99 TL brüt mevduat faiz geliri elde ettiği görülmüştür. İller Bankası Anonim Şirketinde açılan vadeli mevduat hesaplarından elde edilen faiz gelirlerine tevkifat uygulanmaması nedeniyle bu hesaplardan elde edilen faiz geliri, brüt tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmektedir. Ancak, diğer bankalarda yer alan vadeli mevduat hesaplarına tahakkuk eden faiz gelirlerinin, gelir vergisi tevkifatı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği görülmüştür. İller Bankası dışındaki bankalarda yer alan vadeli hesaplardan elde edilen mevduat faizi gelirlerinin brüt

yerine net tutar olarak muhasebeleştirilmesi nedeniyle mali tablolarda 630 Giderler Hesabı 37.079,56 TL eksik görünmektedir. Bu durum gayri safilik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce farklı bankalarda vadeli mevduat olarak değerlendirilen tutarlara ilişkin elde edilen mevduat faiz gelirlerinin net tutar üzerinden muhasebeleştirilmesine son verilmiş olup, bundan böyle elde edilecek mevduat faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden muhasebe kayıtlarına intikal ettirilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından takip edilen dönemlerde elde edilecek mevduat faiz gelirlerinin brüt tutar üzerinden muhasebe kayıtlarına alınacağı ifade edilse de 2018 yılı içerisinde herhangi bir düzeltme yapılmaması nedeniyle 2018 yılı mali tablolarında 600 Gelirler Hesabı ile 630 Giderler Hesabındaki hata mevcudiyetini korumaktadır.

BULGU 7: İç Kontrol Sisteminin Kurulmamış Olması

Kemalpaşa Belediyesince iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönündeki iç kontrol mevzuatı gereklerinin yerine getirilmediği görülmüştür.

www.balioglu.net

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un "Kontrolün yapısı ve işleyişi" başlıklı 57'nci maddesinde; kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluştuğu belirtilmiştir.

Mezkur Kanun'un 63'üncü maddesinde iç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olarak hüküm altına alınmıştır.

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "İç kontrole ilişkin yetki ve

sorumluluklar" başlıklı 8'inci maddesinde;

"*Üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.*

İdarelerin malî hizmetler birimi, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve ön malî kontrol faaliyetini yürütür. Muhasebe yetkilileri, muhasebe kayıtlarının usulüne ve standartlara uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

...

İç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sisteminin işleyişi, yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınarak yılda en az bir kez değerlendirmeye tâbi tutulur ve gerekli önlemler alınır."

hükmü yer almaktadır.

Yapılan incelemede;

- İç kontrol sistemi kapsamında yapılması gereken çalışmaların üst yöneticinin aldığı bir karar ile başlaması ve bu kararın kurum içinde bir duyuru ile veya uygun bir bilgilendirme yöntemi kullanılarak ilan edilmesi gerekirken bu kararın alınmadığı ve bilgilendirmenin yapılmadığı,
- Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesi'ne göre 31.12.2014 tarihine kadar hazırlanması gereken İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının hazırlanmadığı,
- İç kontrol sistemi ile kurumsal risk yönetimi sisteminin kurgulanmasına yönelik ayrı bir eylem planının da bulunmadığı,
- Belediyenin tüm birimlerinde iş tanımlarının yapılmadığı, bu işlerin süreç ve iş akış şemalarının çıkarılmadığı,
- Kurumsal risklerin ve iş süreçlerindeki iç kontrol risklerinin belirlenmediği,
- Tüm birimlerde personelin katılımı ile oluşturulması gereken odak gruplarının oluşturulmadığı,
- Belediye tarafından yönetici ve çalışanlarının iç kontrol sistemi hakkında yeterli bilgi sahibi olmasına yönelik eğitimlerin gerçekleştirilmediği,

www.balioglu.net

- Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi kapsamındaki 18 standart doğrultusunda İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Hazırlama Grubunun oluşturulmadığı, uyum eylem planının en az altı ayda bir olmak üzere izlenmesi ve değerlendirilmesi gerektiği halde buna yönelik çalışmaların yapılmadığı,
- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e ekli listede Kemalpaşa Belediyesi için 3 iç denetçi kadrosu belirlenmiş olmasına rağmen iç denetçi kadrolarının boş olduğu ve iç denetim birimi kurulmadığı,

Ancak;

- Birim ve kurum düzeyinde görev, yetki ve sorumlulukların belirlendiği ve kurum organizasyon yapısının oluşturulduğu,
- Bilişim sisteminin kurulduğu ve bilişim sistemleri için politikalar oluşturularak personele duyurulduğu,
- Bilgi sistemindeki veri ve bilgilerin korunması açısından gerekli tedbirler alınarak yedeklemeler yapıldığı,

Tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri gereği, mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması ve işleyişinin gözetilmesi üst yöneticinin sorumluluğundadır. Bu kapsamda öncelikle Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda bir eylem planının hazırlanması ve üst yöneticinin yönetim ve hesap verme sorumluluğunu yerine getirmesinde önemli bir yardımcı olan iç denetim biriminin oluşturulması suretiyle iç kontrol sisteminin kurulması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizin bugüne kadar kurulmamış olan İç Kontrol Sisteminin kurulması konusunda gerekli çalışmalara başlanmış olup, ilgili mevzuat hükümleri gereğince İç Kontrol Sisteminin kurularak aktif hale getirilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup iç kontrol sisteminin mevzuata uygun olarak kurulması için çalışmalara başlanılacağını bildirmiştir. Mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması ve işleyişinin gözetilmesi üst yöneticinin sorumluluğunda olup bu kapsamda bulguda yer verilen eksikliklerin giderilmesi ve personelin teşvik edilerek katılımcı yöntemlerle yeterli düzeyde sistemin yapılandırılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 8: Belediye Sınırları İçinde Faaliyet Gösteren Maden İşletmelerinden Alınması Gereken Payın Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteren maden işletmelerinden alınması gereken maden paylarının tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay" başlıklı mükerrer 97'nci maddesinin b fıkrasında;

"*Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince, 3213 sayılı Maden Kanununun 14 üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten yıllık satış tutarının % 0,2'si nispetinde belediye payı ayrılır.*

Bu pay, Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında ruhsat sahibi tarafından ilgili belediyeye ödenir" denilmektedir.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun 2'nci maddesinde; "*Yer kabuğunda ve su kaynaklarında tabii olarak bulunan, ekonomik ve ticarî değeri olan petrol, doğal gaz, jeotermal ve su kaynakları dışında kalan her türlü madde bu Kanuna göre madendir*" denilmiş ve devamında madenlerin ruhsatlandırılmasına ilişkin gruplara göre ayrım yapılarak madenler sayılmıştır.

www.balioglu.net

Ruhsat Denetim Müdürlüğünden alınan aktif ruhsatlı iş yerleri listesinde Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde 4 farklı yer için "maden arama ve üretim işi" faaliyet konulu ruhsatlandırmanın yapıldığı görülmüştür. Yapılan incelemede bu yerlere ek olarak maden kapsamına giren 2 adet daha maden ocağının olduğu anlaşılmıştır. Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine göre, Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren bu maden işletmelerinden işletmelerin yıllık satış tutarının %0,2'si nispetinde belediye payı alınması gerekmektedir. Ancak, belirtilen maden işletmelerinden alınması gereken maden paylarının tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 97'nci maddesi gereği tahsil edilmesi gereken maden paylarının tahsil edilmesinin Belediyenin gelirlerine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren maden işletmelerinden alınması gereken paylarla ilgili olarak Mali Hizmetler Müdürlüğü ile Ruhsat Denetim Müdürlüğünün koordinasyonu sağlanarak gerekli çalışmalar yapılması

sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren maden işletmelerinden alınması gereken maden paylarının tahsili için ilgili birimlerin koordinasyonunun sağlanarak gerekli çalışmaların yapılacağını bildirmiştir. Belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda belirtilen sorumluluk hükümleri de dikkate alınarak yetkili ve görevli birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 9: Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Kemalpaşa Belediyesince eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Eğlence vergisi, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun üçüncü bölümünde açıklanmıştır. Kanun’un 17’nci maddesine göre, eğlence vergisinin konusunu bu Kanun’un 21’inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri oluşturmaktadır.

www.balioglu.net

Aynı Kanun’un 18’inci maddesinde bu verginin mükellefinin eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzel kişiler olduğu belirtilmiş olup “Matrah” başlıklı 20’nci maddesinde ise;

“*1. Biletle girilen yerlerde, Eğlence Vergisi hariç olmak üzere bilet bedeli olarak sağlanan gayri safi hasılat (bilet bedeli dışında bağış veya başka adlar altında alınan paralar dahil).*

2. (Değişik: 14/3/2007-5602/10 md.) Müşterek bahislerde, iştirakçilerden tahsil edilen tutardan Katma Değer Vergisi düşüldükten sonra kalan tutar.

3. (Değişik: 3/10/1984 - 3048/2 md.) Biletle girilmesi zorunlu olmayan bar, pavyon, gazino, gece kulübü, taverna, diskotek, kabare, dansing, bilardo ve masa futbolu salonları gibi eğlence yerlerinde işin mahiyetine göre çalışılan her gün için bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilen miktardır.” hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre; belediye sınırları içinde yer alan ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu’nun 19’uncu maddesinde sayılan istisna ve muafiyetlerden yararlanamayan eğlence işletmeleri, eğlence vergisine tabidir.

Ruhsat Denetim Müdürlüğünden alınan aktif ruhsatlı işyerleri listesinin incelenmesi sonucunda Kemalpaşa Belediyesi sınırları içerisinde playstation salonu, bowling salonu, çocuk oyun yeri, atari salonu gibi eğlence vergisi mükellefi olan toplam 27 adet iş yerinin olduğu görülmüştür. Ruhsatlı yerlerin yanı sıra Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlarda faaliyet gösteren ve ruhsatlandırma işleminin yapılmamış olması nedeniyle belirtilen listede yer almayan bazı eğlence işletmelerinin de bulunduğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Belediye tarafından eğlence vergisine ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren Eğlence Vergisine tabi mükelleflerden alınması gereken eğlence vergisi ile ilgili olarak Mali Hizmetler Müdürlüğü ve Ruhsat Denetim Müdürlüğünün koordinasyonu sağlanarak gerekli çalışmalar yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren eğlence vergisi mükelleflerinden eğlence vergisi tahsil edilmesine ilişkin ilgili birimlerin koordinasyonunun sağlanarak gerekli çalışmaların yapılacağını bildirmiştir. Belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen sorumluluk hükümleri de dikkate alınarak yetkili ve görevli birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 10: Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları

Kemalpaşa Belediyesi sınırları içerisinde ruhsatsız olarak faaliyet gösteren iş yerlerinin olduğu tespit edilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları içinde bu Yönetmelik kapsamındaki iş yerlerinin açılıp faaliyet gösterebilmesi için ilgili belediyeden iş yeri açma ve çalışma ruhsatının alınması gerekmektedir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 81'inci maddesinde, belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının iş yeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

Ruhsat Denetim Müdürlüğünden alınan verilere göre, Belediyenin yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2018 tarihi itibariyle iş yeri açma ve çalışma ruhsatı verilen 3.566 adet aktif ruhsatlı iş yeri bulunmaktadır.

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünden alınan verilere göre, İzmir ili Kemalpaşa ilçesi sınırları içinde hali hazırda faal olan 4344 adet mükellef bulunmaktadır. Ayrıca, Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan çevre temizlik vergisi mükellefleri listesi ile Ruhsat Denetim Müdürlüğünden alınan aktif ruhsatlı iş yerleri listesi karşılaştırıldığında çevre temizlik vergisi mükellefi olup ruhsatsız faaliyet gösteren çok sayıda iş yerinin olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda, Belediye tarafından kiraya verilen yerlerde faaliyet gösteren iş yerlerinden 115'inin iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatının olmadığı görülmüştür.

Belediye tarafından ruhsat verilmiş yerler ile tespit edilen faal diğer işyerleri arasında avukatlık büroları, eczaneler, doktor muayenehaneleri, muhasebe büroları, özel eğitim kurumları, noterler gibi belediyeden ruhsat almak zorunda olmayan iş yerleri de bulunmaktadır. Ancak, ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilen iş yerlerinin çoğunluğunun Belediyeden iş yeri açma ve çalıştırma ruhsatı alma zorunluluğu bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Dolayısıyla, ruhsatsız faaliyet gösteren işyerleri için gerekli çalışmaların ve Belediyenin gelirleri arasında sayılan iş yeri açma izin harcının takip ve tahsilatının yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediye sınırları içerisinde ruhsatsız olarak faaliyet gösteren işyerleri ile ilgili olarak Emlak ve İstimlâk Müdürlüğü (Kiralama Servisi), Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü ile Mali Hizmetler Müdürlüğünün arasında gerekli koordinasyon sağlanarak ruhsatsız işyerinin olmaması için gerekli çalışmalar yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup Belediye sınırları içerisinde ruhsatsız faaliyet gösteren iş yerlerinden iş yeri açma izin harcının tahsil edilmesine ilişkin ilgili birimlerin koordinasyonunun sağlanarak gerekli çalışmaların yapılacağını bildirmiştir. Belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen sorumluluk hükümleri de dikkate alınarak yetkili ve görevli birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 11: Belediyenin Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı İş Yerlerinden Çevre Temizlik Vergisi Alınmaması

Kemalpaşa Belediyesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren iş yerlerinin önemli bir bölümünden çevre temizlik vergisi tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44'üncü maddesinde, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Aynı maddede, verginin mükelleflerinin binayı kullananlar olduğu ve mükellefiyetin binanın kullanıma başlanmasından itibaren başlayacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin 4 ve 5'inci fıkrasında çevre temizlik vergisi tarifesi belirtilmiş olup 8'inci fıkrasında;

"*İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. ... İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.*" hükmüne yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, belediye sınırları içinde yer alan ve belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden faydalanan tüm iş yerlerinin çevre temizlik vergisine tabi olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan çevre temizlik vergisi mükelleflerine ilişkin liste incelendiğinde, Belediye tarafından çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılan 2803 adet iş yerinin olduğu görülmektedir. Ancak, İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğünden alınan verilere göre Kemalpaşa ilçesi sınırları içerisinde faaliyet gösteren 4344 adet aktif mükellef bulunmaktadır. Bu durum, çevre temizlik vergisi mükellefi olan çoğu işyerinden bu verginin alınmadığını göstermektedir. Bunun yanı sıra, Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlarda faaliyet gösteren iş yerlerinden 96'sı için de çevre temizlik vergisi tahakkuku yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içerisinde faaliyet gösteren işyerleri ile ilgili olarak Emlak İstimlâk Müdürlüğü (Kiralama Servisi), Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü

ve Mali Hizmetler Müdürlüğünce yapılacak ruhsatsız işyerlerinin tespit çalışmaları sırasında Çevre Temizlik Vergisi ve İlan-Reklam Vergisi yönünden de gerekli çalışmaların yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren iş yerlerinden çevre temizlik vergisi tahsilatının tam olarak gerçekleştirilmesine yönelik çalışmaların yapılacağı ifade edilmiş olup Belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen sorumluluk hükümleri de dikkate alınarak yetkili ve görevli birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 12: İş Yerlerinin Tabi Oldukları Grup ve Derecelerin Hatalı Belirlenmesi Nedeniyle Çevre Temizlik Vergilerinin Hatalı Hesaplanması

Belediye tarafından çevre temizlik vergisi mükellefi olan iş yerlerinin tabi oldukları grup ve derecelerin hatalı belirlenmesi nedeniyle eksik veya fazla çevre temizlik vergisi alınmasına neden olunduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44'üncü maddesine göre, belediye sınırları içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabi olup mükellefleri ise binaları kullananlardır.

Kanun'un aynı maddesinin 8'inci fıkrasında ise;

"*İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir.*" denilmektedir.

Ayrıca bu maddede, iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin hangi tarife üzerinden alınacağı tablo halinde gösterilmiş olup bu oranların büyükşehir belediyelerinde %25 artırımlı uygulanacağı ifade edilmiştir. Bu tabloda yer alan yıllık vergi tutarlarının her yıl yeniden değerleme oranında artırılması gerekmektedir. 2018 yılı için uygulanacak olan konutlar ile iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre

temizlik vergisi tutarları 50 seri numaralı Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

Çevre temizlik vergisi tarifesinde yer alan bina gruplarının nasıl tespit edileceği, 13/12/2005 tarihli ve 2005/9817 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nda ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Buna göre; 1. derece binalar öğrenci sayısı (okul, yurt, kreş vb.), 2. derece binalar yatak kapasitesi (konaklama tesisi, hastane vb.), 3. derece binalar kullanım alanı (her türlü yeme içme eğlence yeri, depo vb.), 4. derece binalar koltuk sayısı (sinema, tiyatro vb. biletle girilen koltuklu eğlence yerleri) ve 5. derece binalar personel sayısı (diğer derecelere girmeyen iş yerleri) dikkate alınmak suretiyle belirlenecektir. Çevre temizlik vergisi mükellefi iş yeri durumuna uygun gruba dâhil edilecek ve vergi tutarı belirlenecektir.

Bu açıklamalar ışığında, Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde faaliyet gösteren ve Belediye tarafından çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilen iş yerlerinin bina grup ve derecelerinin ayrıntılı olarak incelenmesi sonucunda yapılan tespitler aşağıdaki şekildedir:

- Toplam çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilen mükellef sayısı 2802 olup bu iş yerlerinden 1437'sinin 7. grup/5. derece(3 ve daha az sayıda personel sayısı olan iş yerleri) üzerinden vergilendirildiği görülmüştür. Bakanlar Kurulu Kararı'yla çevre temizlik vergisi tutarlarının belirlendiği tablo incelendiğinde 7. grup/5. dereceye denk gelen tutarın alınabilecek en düşük çevre temizlik vergisi tutarı olduğu görülecektir. Bu durum Kemalpaşa ilçesi şartlarında gerçekçi olmayıp hatalı tahakkuk yapıldığının göstergesidir.

- 14 adet iş yeri için 1. dereceden vergi tahakkuk ettirilmesine rağmen yapılan detaylı incelemede bu iş yerlerinden 6 tanesinin bu kapsamda değerlendirilemeyeceği tespit edilmiştir. 1. dereceden çevre temizlik vergisi tahakkuk edilebilmesi için iş yerlerinin eğitim ve öğretim faaliyeti yapılan bina niteliğinde olması gerekmektedir.

- Sinema, tiyatro vb. biletle girilen koltuklu eğlence yerlerinin koltuk sayıları dikkate alınarak 4. dereceden vergilendirilmesi gerekmektedir. Denetlenen kamu idaresinde 12 adet iş yeri için 4. dereceden vergilendirme yapıldığı görülmüştür. Ancak, ilçe sınırları içinde bu kapsamda değerlendirilebilecek tek bir iş yerinin bulunduğu ve bu iş yeri için de çevre temizlik vergisinin 4. dereceden yapılmadığı tespit edilmiştir. Yani, 4. dereceden çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilen iş yerlerinin vergilendirmeleri yanlış dereceden yapılmaktadır.

www.balioglu.net

- Daimi surette faaliyet gösteren lunapark, panayır, spor salonu gibi yerler ile eşya depolamaya mahsus olan yerlerin 3. dereceden vergilendirilmesi gerekmektedir. Ancak, Belediye sınırları içinde yer alan 26 adet depo niteliğindeki iş yeri için 5. dereceden vergilendirme yapılması nedeniyle bu iş yerlerinden daha az çevre temizlik vergisi tahsil edildiği anlaşılmıştır.

- Yapılan inceleme sırasında 9 adet iş yerinin bina grup ve derecesi belirlenmemesine rağmen çevre temizlik vergisi mükellefiyeti oluşturulduğu görülmüştür. Ancak bu iş yerlerinden tahsil edilecek olan çevre temizlik vergisinin hangi grup ve dereceden alındığı tespit edilememiştir.

Derece ve gruplar farklılaştığında, tarife cetvelindeki tutarlar önemli sayılabilecek değişimler göstermektedir. Kemalpaşa Belediyesi tarafından bina grup ve derecelerinin iş yerlerinin mevcut durumu göz önüne alınarak güncellenmesi gerektiği ve böylece çevre temizlik vergisinin Belediye gelirleri içindeki payının artırılabileceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz Çevre Temizlik Vergisi mükelleflerinin tabi oldukları grup ve dereceler hakkında güncelleme yapılarak eksik alınan ÇTV ler hakkında işlem yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından Belediye sınırları içerisinde faaliyet gösteren çevre temizlik vergisi mükelleflerinin tabi oldukları grup ve derecelerin güncelleneceği ifade edilmekle birlikte grup ve derecelerin güncel olmaması bu verginin tahsilatlarının hatalı yapılmasına neden olmaktadır. Belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen sorumluluk hükümleri de dikkate alınarak yetkili ve görevli birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 13: İlçe Sınırları İçerisindeki Sokakların Kazısından Elde Edilen Gelirlerin Belediye Tarafından Takibinin Yapılmaması

Kemalpaşa Belediyesinde, ilçe sınırları içindeki sokaklarda yapılan kazılardan elde edilen gelirlerin takibine yönelik bir sistemin bulunmadığı görülmüştür.

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin "Görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesine göre Alt Yapı Koordinasyon Merkezi (AYKOME), büyükşehir dâhilindeki alt yapı hizmetlerini etkili ve koordinasyon içinde yürütmek amacıyla

www.balioglu.net

alt yapı ile ilgili kazı yapacak gerçek veya tüzel kişilere izin ve kazı ruhsatı verme ve buna ilişkin bedelleri belirleme yetkisine sahiptir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın oluşumu ve geliri" başlıklı 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;

"*Büyükşehir (Değişik ibare:RG-25/4/2014-28982) ve ilçe (Mülga ibare:RG-25/4/2014-28982) (...) belediyeleri cadde, bulvar, meydan ve sokaklarında yapılacak tüm kazılardan elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanır. Sokakların kazısından elde edilen gelirler ilgili belediyeye aktarılır. Bu paralar büyükşehir ilçe (Mülga ibare:RG-25/4/2014-28982) (...) belediyeleri tarafından sadece cadde, bulvar, meydan ve sokakların asfalt ve kaldırımların yapımında kullanılır. Bu gelirler amacı dışında kullanılamaz.*" hükmü yer almaktadır.

İlgili Yönetmelik hükmünden anlaşılacağı üzere sokakların kazısından elde edilecek gelirler büyükşehir belediyesi bünyesinde açılacak alt yapı yatırım hesabında toplanacak olup daha sonrasında bu gelir ilgili ilçe belediyesine aktarılacaktır.

www.balioglu.net

Kemalpaşa Belediyesinde yapılan incelemeler sırasında İzmir Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan AYKOME tarafından ilçe belediyesi sınırları içerisindeki sokakların kazısından elde edilen gelirlere ilişkin Belediyeye herhangi bir aktarım yapılmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca, denetlenen kamu idaresi tarafından bu gelirin takibi amacıyla herhangi bir işlem tesis edilmediği ve bu nedenle de yapılması gereken muhasebe kayıtlarının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "İlçemiz sınırları içerisinde yapılan sokak kazılarından dolayı elde edilen ve altyapı yatırım hesabında izlenen gelirlerden Belediyemize aktarma yapılması için İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığına 22.05.2019 tarihli ve 3903 sayılı yazılan yazımıza verilen cevabı yazıda 2017 yılı hesaplarının Sayıştay Denetçilerince incelenmesi sonucu bu hususu gündeme aldıklarını açılacak altyapı yatırım hesabında bir fon oluşturulmasını oluşacak ortak programa alınan altyapı hizmetlerinin sonucunda 2020 yılı itibariyle aktarma yapılacağı belirtilmiş olup, bundan böyle altyapı kazı çalışmaları nedeniyle oluşacak fondan Belediyemize ilgilendiren tutarların aktarılması hususunda gerekli takip çalışmalarının yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından ilçe sınırları içindeki sokaklarda yapılan kazılardan elde edilen gelirlerin belediyeye aktarılmasına ilişkin İzmir Büyükşehir Belediyesi

ile gerekli yazışmaların yapıldığı ve Büyükşehir Belediyesi tarafından bu aktarımların 2020 yılı itibariyle yapılmaya başlanılacağı ifade edilmiş olmakla birlikte bu gelire ilişkin gerekli takibin zamanında yapılmaması Belediyenin olası bir gelirinden mahrum kalması sonucunu doğurmaktadır.

BULGU 14: Kaynak Suları Harcının Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Belediye sınırları içindeki kaynaktan alınarak özel kaplara doldurulup satılan sular için kaynak suları harcının tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Kaynak Suları Harcı" başlıklı dördüncü bölümünün 63'üncü maddesinde bu harcın konusu aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir;

"*Özel kaplara doldurulup satılacak olan kaynak sularının (işlenmiş sular dahil) belediyelerce denetlenerek hangi kaynaklara ait olduklarını gösterecek şekilde bu kaplara özel işaret konulması, Kaynak Suları Harcına tabidir.*"

Aynı Kanun'un 64'üncü maddesine göre kaynak suları harcının mükellefi, kaynak sularını özel işaretli kaplara doldurup satanlardır.

Kaynak suları harcının ödeme usulü ise 2464 sayılı Kanun'un 66'ncı maddesinde;

"*Kaynak Suları Harcı, bu suların satışa arzı için kaplara doldurulmasını müteakip, kaplar üzerine özel işaret konulması sırasında bu işi yapan belediyeye makbuz karşılığı peşin olarak ödenir. Başka bir belediye sınırları ve mücavir alanları içinde satışa arz edilen kaynak sularından ikinci bir kez harç alınmaz.*" şeklinde ifade edilmiştir.

Anılan Kanun hükümlerine göre, belediyelerin kaynak suları harcı alabilmeleri için şişelenen suların kaynaktan alınıp alınmadığının denetlenmesi ve şişeleme esnasında özel işaret konulması hizmetlerinin verilmesi gerekmektedir.

Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde bulunan su kaynaklarından özel kaplara dolum yapmak suretiyle satış yapan iki firmanın bulunduğu tespit edilmiştir. Denetlenen kamu idaresinin bu harcın alınması için yapılması gereken yükümlülüklerini yerine getirmemesi kaynak suları harcının tahakkuk ve tahsilatının yapılmamasına ve bu gelirden mahrum kalınmasına neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz sınırları içerisinde kaynaktan alınarak özel kaplara doldurulup satılan sular için kaynak suları harcı alınması hususunda Ruhsat Denetim

www.balioglu.net

Müdürlüğü ile Mali Hizmetler Müdürlüğünün koordinasyonu yapılmış olup, belirtilen harcın tahakkuk ve tahsilinin yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup Belediye sınırları içerisinde özel kaplara dolum yapmak suretiyle satış yapan işletmelerden kaynak suları harcının tahsilatına ilişkin ilgili birimlerce çalışmaların yapılacağını bildirmiştir. Belediye gelirlerinin tarh, tahakkuk ve tahsilinin 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda belirtilen sorumluluk hükümleri de dikkate alınarak yetkili ve görevli birimlerce zamanında ve eksiksiz olarak yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 15: Kira Şartnamesi ve Sözleşmesinde Yer Alan Hükümlere Aykırı Uygulamaların Olması

Kemalpaşa Belediyesince iş yeri olarak kiraya verilen yerlerin kira dosyalarında yapılan incelemeler sonucunda; kira şartnamesinde ve sözleşmesinde yer alan hükümlerin tam olarak yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Belediyece düzenlenen kira şartnamelerinin özel şartlar bölümünde "*Kira sözleşmesi tarihinden itibaren 1 ay içerisinde İşyerine, İşyeri açma ve Çalıştırma Ruhsatı almak zorundadır*." hükmü yer almaktadır. Kiralanan yerlerden 145 tanesinin Belediyeden ruhsat alarak faaliyet göstermesi gerektiği tespit edilmiş olup Ruhsat Denetim Müdürlüğünden alınan aktif ruhsatlı iş yerleri listesinde yapılan incelemede bu iş yerlerinden yalnızca 39 tanesinin ruhsatının olduğu görülmüştür.

Kira şartnamelerinde ve sözleşmelerinde, iş yerinde kullanılacak olan elektrik, su, telefon vb. bedellerin kiracılara ait olduğu ve taşınmaza ait tüm aboneliklerin kiracıların kendi üzerine alınması gerektiği kararlaştırılmıştır. Ayrıca, aboneliklerin kiracılar tarafından kendi üzerine alınmaması durumunda yer tesliminin yapılmayacağı belirtilmiştir. Ancak, Belediye tarafından yapılan kiralamalarda bu duruma tam olarak uyulmadığı, taşınmaza ilişkin tüm abonelikler kiracılar tarafından kendi üzerine alınmadan yer tesliminin yapıldığı taşınmazların mevcut olduğu görülmüştür. Ek olarak, Kemalpaşa Belediyesinin ortağı olduğu şirkete yapılan taşınmaz kiralamalarında ise bazı aboneliklerin hala Belediyenin üzerinde olduğu anlaşılmıştır.

Yapılan taşınmaz kiralamalarında, iş yerlerinin mahalli idarelere, Sosyal Güvenlik Kurumuna, vergi dairelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve benzeri yükümlülüklerden dolayı Belediyenin sorumluluğunun olmadığı, bu yükümlülüklerin kiracılar

tarafından karşılanacağı sözleşme ile hüküm altına alınmıştır. Yukarıda belirtildiği üzere, ruhsatsız faaliyet gösteren kiracıların ruhsat almaması nedeniyle iş yeri açma izni harcı ödemedikleri tespit edilmiştir. Ayrıca, kiralanan iş yerlerinden 147 tanesinin çevre temizlik vergisi mükellefi olmasına rağmen yalnızca 17 iş yerine çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirildiği görülmüştür. Yani, kiracıların çok büyük bir kısmı çevre temizlik vergisi ödememektedir. Aynı zamanda, bazı kiracıların faaliyetlerinin eğlence vergisine tabi olduğu ancak Belediye tarafından 2018 yılı içinde eğlence vergisi tahakkuk ve tahsilinin hiç yapılmadığı tespit edilmiştir. Son olarak, kiracılardan ulusal bayram günlerinde faaliyet gösterenlerin tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcı ödemeleri gerekmektedir. Ancak, Belediye tarafından ilçe genelinde bu harcın takip ve tahsilatı yapılmamaktadır.

Kira şartnamelerinin incelenmesi sonucunda kiralamaların genelinde, "*Belediyeye Arsa, Arazi, Bina, Çevre Temizlik Vergisi, Su Borcu, Par Cezası, Kira Borcu, İlan Reklam Vergisi Borcu olanlar ... doğrudan veya dolaylı olarak ihaleye katılamazlar.*" ifadesine yer verilmiştir. Bu durumun tespiti, ihaleye katılacak kiracının Mali Hizmetler Müdürlüğünden Belediyeye borcu olmadığına dair bir yazı alması ile yapılmaktadır. Ancak, incelenen kira dosyalarında bu yazı ile nadiren karşılaşılmış olup kira şartnamesinde belirtilen bu hükmün tam olarak yerine getirilmediği tespit edilmiştir. Kaldı ki, kira süresi bittikten sonra yeniden aynı taşınmazın ihalesine katılan çoğu kiracının bu hüküm gereği ihaleye katılamaması gerekmektedir. Çünkü bir önceki paragrafta belirtildiği üzere çoğu kiracı çevre temizlik vergisi mükellefi olmasına rağmen beyanname vermedikleri için Belediyeye borcu yokmuş gibi görünmektedir. Ancak, kiracıların fiili olarak bir iş yeri çalıştırmaları nedeniyle Belediyeye çevre temizlik vergisi borçları bulunmaktadır.

Kira şartname veya sözleşmelerine göre kiralanan taşınmazın, üzerindeki bağımsız bölümleri de gösterecek şekilde Belediyece hazırlanan bir tutanakla kiracıya teslim edilmesi gerekmektedir. Kemalpaşa Belediyesi tarafından kiraya verilen taşınmazlara ait kira dosyalarının incelenmesi sırasında Belediyece hazırlanması gereken yer teslim tutanaklarının nadiren düzenlendiği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun kapsam maddesinden anlaşılacağı üzere, belediyelerin yapmış olduğu taşınmaz kiraya verme işlemlerinde bu Kanun hükümleri uygulanacaktır. Bahsi geçen Kanun'un 62'nci maddesinde;

"*Sözleşme yapıldıktan sonra 63 üncü maddede yazılı hükümler dışında müteahhit veya müşterinin taahhüdünden vazgeçmesi veya taahhüdünü, şartname ve sözleşme hükümlerine*

www.balioglu.net

uygun olarak yerine getirmemesi üzerine, idarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Gelir kaydedilen kesin teminat, müteahhit veya müşterinin borcuna mahsup edilemez." denilmektedir.

Aynı Kanun'un "İdarelerce ihalelere katılmaktan geçici yasaklama" başlıklı 84'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise;

"*Üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilir ve bu kararlar Resmi Gazete'da ilan ettirildiği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işlenir.*" hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Kira şartname ve sözleşmesine aykırı uygulamalara ilişkin tespitlerimize yukarıda yer verilmiş olup bunlardan bir kısmına kamu idaresi sebep olurken bir kısmına ise kiracılar sebep olmaktadır. Kiracılar tarafından kira şartnamesinde ve sözleşmesinde belirtilen yükümlülüklerin tam olarak yerine getirilmemesi durumunda Belediyenin yapması gereken işlemler Devlet İhale Kanunu'nun 62'nci ve 84'üncü maddelerinde açıklanmıştır. Ancak, denetlenen kamu idaresi tarafından Kanun'un bu maddelerine göre yukarıda belirtilen durumlarda bir işlem tesis edilmediği görülmüştür.

Kemalpaşa Belediyesi tarafından kiralanan taşınmazlara ilişkin sözleşme ve şartnamelerde yer alan hükümlerin uygulanmasında gereken hassasiyetin gösterilmesinin ve kurum içi koordinasyonun sağlanarak bu hataların giderilmesinin Belediye kaynaklarının daha etkili kullanılması açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mülkiyeti Belediyemize ait taşınmazların kiraya verilmesinde gerek işyeri açma ve çalıştırma ruhsatı gerekse Çtv ve İlan Reklam vergisi yönünden ilgili müdürlükler arasında gerekli koordinasyon yapılacak olup, kiraya verilen yerlerle ilgili yapılması gereken elektrik, su ve doğalgaz abonelikleri gibi abonelikler yapılmadan anahtar ve yer teslimi yapılmaması hususunda ilgililer uyarılmış olup, bu hususun takibi titizlikle yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından belediyeye ait kiraya verilen taşınmazlardan iş yeri olarak kullanılanlardan alınması gereken vergi ve harçlara ilişkin ilgili birimlerin koordinasyonunun sağlanarak gerekli çalışmaların ve takibin yapılacağı belirtilmiş olup kamu kaynaklarının etkili ve verimli kullanımı açısından kiralanan taşınmazlara ilişkin sözleşme ve şartnamelerde yer alan hükümlerin uygulanmasında gereken hassasiyetin gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 16: Kira Sözleşmelerinin Başkanlık Oluru ile Uzatılması

Kemalpaşa Belediyesince kira sözleşmelerinin bir kısmına kira süresi bittikten sonra belediye başkanının oluru ile kira süresinin uzatılmasına ilişkin hüküm konulduğu görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nda belediyeye ait taşınmazların kiralanması belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde belediye meclisinin, 34'üncü maddesinde ise encümenin görev ve yetkileri belirlenmiştir. Belirtilen bu maddeler uyarınca, üç yıldan uzun süreli taşınmaz kiralamalarına karar verme yetkisi belediye meclisine, üç yıldan kısa süreli taşınmaz kiralamalarına karar verme yetkisi ise belediye encümenine aittir.

www.balioglu.net

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"*Genel bütçeye dahil dairelerle katma bütçeli idarelerin, özel idare ve belediyelerin alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ve taşıma işleri bu Kanunda yazılı hükümlere göre yürütülür.*

…" denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca, belediyeler tarafından taşınmaz kiralaması yapılabilmesi için öncelikle kiralama süresine göre belediye meclisinin ya da encümeninin karar alması gerekmektedir. Belirtilen mevzuat hükmüne göre, belediyelerin yapmış olduğu kiralamalar Devlet İhale Kanunu'na tabidir. Yani, belediye meclisi ya da encümeni tarafından taşınmaz kiraya verme kararı alındıktan sonra kiralama işlemi 2886 sayılı Kanun'a uygun olarak ihale ile yapılmalıdır. Kira süresinin bitiminde de bu Kanun hükümlerinin uygulanması gerekmektedir.

Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlara ilişkin kira sözleşmelerinin incelenmesi sonucunda, kira sözleşmelerine yukarıda açıklanan mevzuata aykırı uygulama

doğuracak nitelikte bir hüküm konulduğu tespit edilmiştir. Mevzuata aykırı nitelikte olduğu düşünülen bu hüküm sözleşmelerde aynen;

"*1 Yıllık kira dönemin sonunda kiracı ile yapılacak olan yazışma sonucunda kiracının o yıla ait kira borcu olmaması halinde kiralama sözleşmesi artış yapılarak 1 yıl daha uzatılacaktır. Uzatma süresi en çok 10 defa Başkanlıktan alınacak Başkanlık oluru ile ek karar alınarak yapılacaktır.*" şeklinde yer almaktadır.

Bu ibarenin yer aldığı kira sözleşmelerinde kiralama süresi bir yıl olarak belirlenmiştir. Sözleşmeye bu şekilde bir hüküm konulmak suretiyle kiralama süresinin Başkanlık oluru ile 10 yıla kadar uzatılması amaçlanmaktadır. Kiralama süresi biten taşınmazların yeniden kiraya verilebilmesi için öncelikle 5393 sayılı Belediye Kanunu gereği belediye meclisinin ya da encümeninin karar alması gerekmekte olduğundan yapılan bu uygulamanın mevzuata aykırı olduğu düşünülmektedir. Belediye meclisinin ya da encümeninin kararına istinaden taşınmaz kiralaması, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine uygun olarak yapılmalıdır. Sözleşmeye konulan bu hükümle Belediye Kanunu ile belediye meclisi veya encümenine verilen yetki, belediye başkanı tarafından kullanılarak yasal olmayan bir uygulamaya neden olunmaktadır. Ayrıca, kira süresi biten taşınmazın kira süresinin ihale yapılmaksızın uzatılması Devlet İhale Kanunu hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

www.balioglu.net

Denetlenen kamu idaresi tarafından taşınmaz kiralamalarının yukarıda belirtilen açıklamalara uygun olarak yapılması ve kira sözleşmelerinde belirtilmiş mevzuata aykırı bu maddenin uygulanmaması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Mülkiyeti Belediyemize ait olup kiraya verilen yerlerden Başkan onayı ile yapılan süre uzatımlarına ilişkin sözleşmeler tespit edilip bizzat tarafımdan iptal edilecek olup, bundan böyle mevzuata aykırı olarak yapılan bu tür uygulamalara asla izin verilmeyecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi bulguya katılmakta olup Belediyenin mülkiyetindeki taşınmazlardan kira süresi belediye başkanının oluru ile uzatılan kira sözleşmelerinin iptal edileceğini bildirmiştir. Kira sözleşmesindeki söz konusu maddenin uygulanması durumunda mevzuata aykırı işlem tesis edileceği değerlendirilmektedir.

BULGU 17: Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği'nde Belirtilen Şekil Şartlarına Aykırı Uygulamaların Bulunması

Kemalpaşa Belediyesince 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca yapılan tarhiyat sonrası uzlaşmaya ilişkin tutanak ve belgelerin tamamı yerinde denetim sırasında incelenmiş olup 01.08.2003 tarihli ve 25186 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

Belediyeler tarafından yapılan 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yer alan tarhiyat sonrası uzlaşmaya ilişkin usul ve esaslar Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği'nde belirlenmiştir. Kemalpaşa Belediyesi ise bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak oluşturulan üç kişilik komisyon ile mükelleflerden gelen uzlaşma taleplerini sonuçlandırmaktadır.

Yönetmelik'e aykırı olduğu tespit edilen uygulamalar şu şekildedir:

a) Uzlaşma Talebi İçin Yönetmelik'te Öngörülen Süreye Uyulmayan Uzlaşmaların Olması

Yönetmelik'in 9'uncu maddesine göre; uzlaşma talebinin, vergi veya ceza ihbarnamesinin mükellefe tebliğ tarihini takip eden günden itibaren 30 gün içinde yapılması şarttır. Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre ise, uzlaşma komisyonunun sekretarya hizmetlerini yürüten mali hizmetler birimi tarafından uzlaşma dilekçelerinin süresi içinde yapılıp yapılmadığının kontrol edilmesi ve süresi içinde yapılmayan uzlaşma taleplerinin reddedilmesi gerekmektedir.

Uzlaşma komisyonu tutanak ve evraklarında yapılan incelemede, iki uzlaşmada mükellefler tarafından uzlaşma talebinin ceza ihbarnamesini takip eden günden itibaren 30 gün içinde yapılmamasına rağmen uzlaşma talebinin kabul edilerek uzlaşmanın sağlandığı tespit edilmiştir.

b) Yönetmelik'te Belirtilen Bazı Şekil Şartlarına Uyulmaması

Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre, üç nüsha olarak düzenlenecek uzlaşma komisyonu tutanağının alt kısmında bir yere "Bu tutanağın bir nüshasını uzlaşma komisyonundan .../.../... tarihinde aldım" ibaresi ve mükellef veya vekilinin adı ve soyadı yazıldıktan sonra imzasının alınarak bir tutanağın mükellefe tebliğ edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

Bu açıklamadan anlaşılacağı üzere, üç nüsha olarak düzenlenen uzlaşma tutanağının üçünde de mükellef veya vekili tarafından yazılıp imzalanan bu ifadenin bulunması gerekmektedir. Ancak, Belediyede saklanan uzlaşma komisyonu tutanakları incelendiğinde, çoğu tutanakta bu ibarenin yazılmadığı ve mükellefçe imzalanmadığı görülmüştür.

c) Uzlaşma Tutanağındaki İmzaların Eksik Olması

Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği'nin "Uzlaşma Talebinin İncelenmesi ve Görüşmelerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesine göre, uzlaşma görüşmelerinin sonucunda uzlaşma sağlanırsa, uzlaşma komisyonu durumu tutanakla tespit etmelidir. Bu tutanağın üç nüsha olarak düzenlenmesi ve bütün nüshalarda komisyon başkanı ve yardımcıları ile mükellef veya vekilinin imzalarının tam olması gerekmektedir. Uzlaşma komisyonu tutanaklarının incelenmesi sonucunda 1 uzlaşma komisyonu tutanağında mali hizmetler biriminden katılan memur üyenin, 2 uzlaşma komisyonu tutanağında mali hizmetler müdürünün ve 3 uzlaşma komisyonu tutanağında ise mükellef veya vekilinin imzalarının eksik olduğu görülmüştür.

www.balioglu.net

Adı geçen Yönetmelik'in aynı maddesinin yedinci fıkrasında;

"*Uzlaşma sağlanamadığı takdirde (mükellef veya vekilinin uzlaşma komisyonunun davetine icabet etmemesi, komisyona geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması veya ihtirazi kayıtla imzalamak istemesi halinde uzlaşma sağlanamamış sayılır) komisyonca bu husus belirtilmek üzere üç nüsha tutanak düzenlenir. Tutanağın bir nüshası mükellefe verilir. Mükellefin uzlaşma davetine icabet etmemesi veya tutanağı almaktan imtina etmesi halinde, tutanağın iki örneği (Değişik ibare:7/3/2015-29288) mali hizmetler birimine gönderilir.*" denilmektedir.

Bu mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere mükellefin veya vekilinin uzlaşma komisyonuna geldiği halde uzlaşma tutanağını imzalamaması durumunda uzlaşmanın sağlanmamış sayılacağı belirtilmiştir. Yukarıda da belirtildiği üzere mükellefin veya vekilinin imzasının bulunmadığı üç adet uzlaşma komisyonu tutanağı bulunmaktadır. Belirtilen mevzuat hükmüne göre bu uzlaşmaların sağlanamamış sayılması gerekmektedir. Ancak, söz konusu tutanakta imzaları bulunmamasına rağmen bu komisyonlarda uzlaşılan vergi ve gecikme cezası tutarlarının mükellefler tarafından Belediyeye ödendiği görülmüştür.

d) Uzlaşma Fişlerinin Düzenlenme Tarihinin Uzlaşma Komisyonu Toplantı Tarihinden Önceki Bir Tarihi Göstermesi

Bahsi geçen Yönetmelik'in "Uzlaşmanın Kesinliği" başlıklı 12'nci maddesinde ise aynen;

"*Uzlaşma vaki olduğu takdirde komisyonların düzenleyecekleri uzlaşma tutanakları kesin olup, gereği (Değişik ibare:7/3/2015-29288) mali hizmetler birimince derhal yerine getirilir.*

Uzlaşma tutanağının (Değişik ibare:7/3/2015-29288) mali hizmetler birimine intikali üzerine tarih ve tebliğ edilmiş olan vergi ve ceza, uzlaşılan vergi miktarına göre düzeltilir." denilmektedir.

Uzlaşma sağlandığı takdirde uzlaşma tutanağı mali hizmetler birimine intikal ettirilecek ve vergi ile cezası uzlaşılan tutara göre mali hizmetler birimince düzeltilecektir. Denetlenen kamu idaresi tarafından uzlaşılan tutarların gösterildiği bir uzlaşma fişi düzenlenmektedir. Bu uzlaşma fişinin mahiyeti gereği uzlaşma komisyonu toplantısıyla aynı ya da daha sonraki günlerde düzenlenmiş olması gerekmektedir. Yapılan incelemede, uzlaşmaların 13 tanesinde uzlaşma fişlerinin düzenlenme tarihinin, uzlaşma komisyonu toplantı tarihinden önceki bir tarihi gösterdiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

e) Uzlaşma Komisyonu Tutanağı ile Kanıtlayıcı Belgelerde Yer Alan Bilgiler Arasındaki Uyumsuzluk

Uzlaşma komisyonu tarafından oluşturulan uzlaşma tutanaklarındaki bilgiler incelendiğinde, kanıtlayıcı belge niteliğinde olan bazı uzlaşma komisyonu tutanaklarında yer alan bilgilerin ekinde yer alan evraklardaki bilgilerle uyuşmadığı tespit edilmiştir. Örneğin, ceza ihbarnamesinin gönderilme tarihinin ya da uzlaşma talebinde bulunulan tarihin komisyon tutanağında yanlış gösterilmesi gibi hususlarla karşılaşılmıştır. Uzlaşma komisyonu tutanağında yer alan tarih bilgileri, uzlaşmanın geçerliliği ya da uzlaşmanın yapılıp yapılamayacağı gibi hususlarda Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliği'nde belirtilen usul ve esaslara uygunluk açısından önem arz etmektedir.

f) Uzlaşılan Tutarların Kanuni Ödenme Süreleri İçinde Ödenmemesi

Mezkur Yönetmelik'in "Ödeme Zamanı" başlıklı 14'üncü maddesinde;

"Uzlaşma konusu yapılan vergi ve cezalar;

a) Uzlaşma vaki olduğu takdirde buna ilişkin düzenlenen ve tebliğ olunan uzlaşma tutanağı vergi ve cezaların ödeme zamanlarından önce tebliğ edilmişse kanuni ödeme zamanlarında; ödeme zamanları kısmen veya tamamen geçtikten sonra tebliğ edilmişse ödeme süreleri geçmiş olanlar uzlaşma tutanağının tebliğinden itibaren bir ay içinde;

b) Uzlaşma vaki olmadığı takdirde, Vergi Usul Kanununun 112 ve 368 inci maddeleri ile 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27 nci maddesinin (3) numaralı bendi hükmü çerçevesinde,

ödenir." hükmü yer almaktadır.

Belediye ile mükellef arasında uzlaşma sağlandıktan sonra uzlaşma tutanağının tebliğ edilme tarihine göre vergi ve cezalarının ödeme zamanları Yönetmelik'te belirtilmiş olup uzlaşılan vergi ve cezalarının önemli bir bölümünün belirtilen süreler içinde mükellefler tarafından ödenmediği tespit edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nda yer alan tarhiyat sonrası uzlaşma müessesesinin Belediyede daha etkili bir şekilde işlemesi için yukarıda belirtilen hususlara dikkat edilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından 213 sayılı kanuna göre yapılan tarhiyat sonrası uzlaşmalarda Mahalli İdareler Uzlaşma Yönetmeliğine uygun hareket edilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu tarhiyat sonrası uzlaşmalarda adı geçen Yönetmelik hükümlerine uygun hareket edileceği ifade edilmiş olup 2018 yılı içerisinde yapılan tarhiyat sonrası uzlaşmalarda, ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere uyulması hususunda özen gösterilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 18: Yabancı Menşeli Araç Kiralanması

Kemalpaşa Belediyesi tarafından, "Belediyemiz Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere 5 Adet Binek Araç Kiralama İşi" kapsamında kiralanan taşıtlardan dördünün yabancı menşeli olduğu tespit edilmiştir.

237 sayılı Taşıt Kanunu'nun 10'uncu maddesinin beşinci fıkrasında;

"*(Değişik beşinci fıkra: 11/2/2014-6519/21 md.) Bu Kanun kapsamında edinilecek taşıtların menşei, silindir hacimleri ve diğer niteliklerini belirlemeye ve sınırlamalar getirmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.*"

denilmektedir.

Kamu kurumları tarafından hizmet alım suretiyle kiralanacak taşıtlara ilişkin kriterler, Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller'de belirtilmektedir.

Bu Esas ve Usuller'in 6'ncı maddesinde;

"...

b) Hizmet alımı suretiyle yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt edinilmesini Kanunun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasında öngörülen makam ve hizmetler ile sınırlı olacaktır.

…"

hükmü yer almaktadır.

www.balioglu.net

Bu bağlamda, 237 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin 5'inci fıkrasında öngörülen makam ve hizmetler dışında yabancı menşeli binek ve station-wagon cinsi taşıt kiralanamayacağı belirtilmiştir. Esas ve Usuller'de yabancı menşeli taşıt; yerli muhteva oranı % 50'nin altında kalan taşıtlar şeklinde tanımlanmıştır. Kiralanan taşıtların yabancı menşeli olmaması yani yerli muhteva oranının %50'den fazla olması gerekmektedir. Yerli muhteva oranlarına Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının internet sitesinden ulaşılmaktadır.

Yapılan inceleme neticesinde Kurumun "Belediye Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere 5 Adet Binek Araç Kiralama İşi"nde kiralamış olduğu 4 adet aracın yabancı menşeli olması nedeniyle bahsedilen mevzuat hükümlerine aykırı olduğu görülmüştür. Hizmet alım suretiyle taşıt kiralamalarının, adı geçen Esas ve Usuller'e uygun olarak yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere kiralanacak araçlarda bundan böyle kamu kurumları tarafından hizmet alımı sureti ile taşıt edinilmesine ilişkin esas ve usuller belirtilen hükümlere uygun hareket edilmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından yapılacak olan araç kiralama işlemlerinin Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller'e uygun olarak yapılacağı belirtilmiş olup 237 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinin 5'inci fıkrasında öngörülen makam ve hizmetler dışında yabancı menşeli araç kiralaması yapılamayacağından söz konusu araç kiralamalarının mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

BULGU 19: Yurtdışı Görevlendirmelerin Meclis Kararı Olmadan Gerçekleştirilmesi

Kemalpaşa Belediyesinde yurtdışı görevlendirmeler için meclis kararı alınmadığı ve belediye meclisine de görevlendirmelere ilişkin bilgi verilmediği görülmüştür.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü (İller İdaresi Genel Müdürlüğü) tarafından çıkarılan Yurtdışı İlişkiler konulu 20.06.2005 tarih ve 2005/62 numaralı Genelge'de belediyelerin seçilmiş ve atanmış personelinin yurtdışı görevlendirilmelerinde uyulacak esaslar belirlenmiştir, bahsi geçen Genelge'de;

"...

3. Görevlendirmeler için belediye meclisinden karar alınacaktır.

...

7. Yurtdışı görevlendirmeler ve temaslar hakkında belediye meclisine ilk toplantıda bilgi verilecektir."

denilmektedir. İçişleri Bakanlığının Yurtdışı Görevlendirme Konulu 25.10.2007 tarihli Genelgesi'nde ise 2005/62 numaralı Genelge'deki hususlara açıklama getirilerek;

"1- İlgi genelgemizde belediyelerin seçilmiş ve atanmış personelin yurtdışı görevlendirmelerinde uyulacak usul ve esaslar açıklanmış olup, Genelgenin 3 üncü maddesinde yurtdışı görevlendirmeler için belediye meclisinden karar alınması gerektiği belirtilmiştir. Toplantı dönemi bakımından meclis kararı alınmasına imkân bulunmadığı ve yurtdışı görevlendirmenin zorunlu olduğu hallerde, görevlendirmenin belediye başkanı tarafından yapılması ve görevlendirmeye ilişkin olarak ilk toplantısında belediye meclisine bilgi verilmesi uygun görülmüştür."

hükmüne yer verilmiştir.

www.balioglu.net

Ancak, denetlenen kamu idaresinde 2018 yılı içerisinde üç yurtdışı görevlendirme için de meclis kararı alınmadan görevlendirme yapıldığı ve belediye meclisine bilgi verilmediği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri gereğince, yapılacak yurtdışı görevlendirmelerde meclis kararı alınmasının, meclis kararı alınmasına imkân bulunmadığı takdirde ise belediye meclisine bilgi verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce atanmış ve seçilmişlerle ilgili Yurtdışı görevlendirilmesi yapılırken meclis kararı alınacak, alınamayacak durumlarda görevlendirme bizzat tarafımdan yapılacak olup, görevlendirmeye ilişkin ilk meclis toplantısında Belediye meclisine bilgi verilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından yurtdışı görevlendirmelerde meclis kararı alınacağı ve bu husus konusunda belediye meclisine bilgi verileceği ifade edilmiş olsa da 2018 yılı içerisinde yapılan yurtdışı görevlendirmelerde meclis kararı bulunmamasının ve meclis kararı alınamadığı durumlarda belediye meclisine bilgi verilmemesinin mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 20: Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun Hazırlanmaması

Kemalpaşa Belediyesince 2018 yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporunun hazırlanmadığı görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında;

"Genel yönetim kapsamındaki idareler bütçelerinin ilk altı aylık uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini; Cumhurbaşkanlığı ise merkezî yönetim bütçe kanununun ilk altı aylık uygulama sonuçları, finansman durumu, ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri kapsayan malî durumu temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklar."

hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un "Malî saydamlık" başlıklı 7'nci maddesine göre; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyunun zamanında bilgilendirilmesi gerekmektedir. Bu amaçla bütçelerin hazırlanması, yetkili

organlarda görüşülmesi, uygulanması ve uygulama sonuçları ile raporların kamuoyuna açık ve ulaşılabilir olması zorunludur.

Mezkûr Kanun'un "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla Belediye tarafından her yıl, yılın ilk altı aylık dönemine ilişkin bütçe uygulamaları ile ikinci altı aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetlerini içeren mali durum ve beklentiler raporunun hazırlanarak, mali saydamlık ve hesap verebilirlik ilkesi gereğince kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleri gereğince Belediyemize ait Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu her yıl ilk 6 aylık dönemine ilişkin bütçe uygulamaları ile ikinci 6 aya ilişkin beklentiler ve hedefler ile faaliyetleri içerecek şekilde hazırlanması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından bulgu konusu Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu'nun mevzuatta belirtilen kapsamda hazırlanacağı ifade edilmiş olup bu husus gelecek yıl denetimlerinde takip edilecektir.

BULGU 21: Belediyenin Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Mal Alımları ile Yapım İşleri 2018 Yılı Harcama Toplamlarının, Bütçeye Bu Amaçla Konulan Ödeneklerinin %10'unu Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşması

Kemalpaşa Belediyesinin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında doğrudan temin (22/d) ve pazarlık usulüyle (21/f) yapılan mal alımları ile yapım işlerinde mevzuatta öngörülen %10'luk sınırı Kamu İhale Kurulundan uygun görüş almadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*

www.balioglu.net

...

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. ... Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir."

denilmektedir.

Dolayısıyla idareler yapacakları ihalelerde rekabeti, eşit muameleyi ve kaynakların verimli kullanılmasını, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını sağlamakla sorumlu tutulmuş ve ihtiyaçlarını öncelikle açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulüyle karşılaması, diğer usullere ise ancak kanunda gösterilen özel hallerde başvurulması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanun'un "İdarelerce Uyulması Gereken Diğer Kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde;

"ı) (Ek:4964/38 md.) Bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun görüşü olmadıkça aşamaz."

denilmektedir.

www.balioglu.net

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamalar" başlıklı 21'inci maddesinde; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21 ve 22'nci maddelerinde belirtilen parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı, bu Kanun'a göre açık ihale usulü ile belli istekler arasında ihale usulünün temel ihale usulü olduğu ancak temel ihale usulleriyle alım yapılamadığı takdirde diğer usul ve yöntemlerle alım yapılması gerektiği, yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin harcamaların, 4734 sayılı Kanunda belirtilen temel ilkelere ve usullere uygun bir şekilde yapılması gerektiği, Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşların, Kanun'un gerek 21'inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin % 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21.2'inci maddesinde ise %10 oranı hesaplanırken

kamu kurum ve kuruluşlarının yıllık bütçelerinde belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınacağı ve mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplanacağı belirtilmiştir.

Belediyenin 2018 yılında mal ve hizmet alımları ile yapım işleri için ayırdığı ödenekler ile 21/f ve 22/d kapsamında yaptığı harcamalara ilişkin ayrıntılı tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 10: 21/f ve 22/d'ye Göre Gerçekleştirilen Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinin Toplam Tutarlarının Bütçeye Bu Amaçla Konulan Ödeneğin %10'u ile Karşılaştırılması (TL)

Harcamanın Niteliği	Toplam Ödenek Tutarı (A)	Toplam Ödeneğin % 10'u	2018 Yılı 22/d ve 21/f Kapsamında Yapılan Harcama Tutarı (B)	Yapılan Harcamanın Ödeneğe Oranı (C=B/A)	Limiti Aşan Tutar
Mal Alımı	16.536.400,00	1.653.640,00	7.183.614,44	0,43	5.529.974,44
Hizmet Alımı	22.979.500,00	2.297.950,00	2.100.086,76	0,09	-
Yapım İşleri	28.385.000,00	2.838.500,00	8.361.751,75	0,29	5.287.251,75

Belediye, 2018 yılında mal alımlarına toplam 16.536.400,00 TL ödenek ayırmış ve 22/d kapsamında 7.183.614,44 TL tutarında mal alımı yapmış; hizmet alımlarına toplam 22.979.500,00 TL ödenek ayırmış ve 2018 yılı içinde 21/f kapsamında 308.986,49 TL, 22/d kapsamında 1.791.100,27 TL olmak üzere toplam 2.100.086,76 TL harcama yapmış, yapım işlerine toplam 28.385.000,00 TL ödenek ayırmış ve 2018 yılı içinde 21/f kapsamında 236.000,00 TL, 22/d kapsamında ise 8.125.751,75 TL olmak üzere toplam 8.361.751,75 TL harcama yapmıştır.

Tablodan da görüleceği üzere, mal alımlarına ilişkin harcama tutarı bütçeye bu amaçla konulmuş olan ödeneğin %43'üne tekabül etmekte olup söz konusu limit 5.529.974,44 TL aşılmış, hizmet alımlarına ilişkin harcama tutarı bütçeye bu amaçla konulmuş olan ödeneğin %9'una tekabül etmekte olup söz konusu limit aşılmamış ve yapım işlerine ilişkin harcama tutarı bütçeye bu amaçla konulmuş olan ödeneğin %29'una tekabül etmekte olup söz konusu limit 5.287.251,75 TL aşılmıştır. Ancak, söz konusu mal alımları ile yapım işlerinde %10'luk

www.balioglu.net

sınırın aşılabilmesine yönelik Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınmadığı tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kanun'da belirtilen %10 sınırının kurum ve kuruluşlar tarafından takip edilmesi ve bu sınırın aşılacağının öngörülmesi halinde Kamu İhale Kurumuna başvurulması ve Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2018 yılı içerisinde Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İle Yapılan Mal Alımları İle Yapım İşleri toplamlarının KİK görüşü alınmadan %10 u geçtiği ile ilgili olarak Müdürlüklerle yapılan görüşmede yapılan harcamaya ilişkin ekonomik kod hesaplaması yapılmadan her müdürlüğün toplam bütçe ödeneğinin (2018 yılı için 106.500.000,00 TL.) dikkate alındığının bu hatanın teftiş sırasında öğrenildiği ifade edilmiş olup, bundan böyle 22/d ve 21/f alımlarında mutlaka % 10 mukayesesine dikkat edileceği KİK uygun görüşü alınmadan bu oranın geçilmemesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından 4734 sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci maddeleri kapsamında yapılan alımlarda %10 sınırının aşılması durumunda Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde her bir alım bazında %10'luk sınırın aşılıp aşılmadığının takip edilmemesi sebebiyle mal alımları ile yapım işlerinde bu sınır, mevzuata aykırı olarak Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadan aşılmıştır.

www.balioglu.net

BULGU 22: Hakedişten Kesilen Asgari Ücret Destek Tutarlarının Mal Müdürlüğüne Gönderilmeyip Emanet Hesabında Bekletilmesi

Kemalpaşa Belediyesince personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamındaki işçilikler için ödenen asgari ücret destek tutarlarının yüklenici hakedişlerinden kesildiği ancak ilgili mal müdürlüğüne gönderilmeyip 333 Emanetler Hesabında bekletildiği tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 71'inci maddesinde; 2017 yılında haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2017 yılı Ocak ila Aralık ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği ve bu tutarın Hazinece karşılanacağı belirtilmiştir. Aynı

Kanun'un 1.1.2018 tarihinden geçerli olmak üzere 27.03.2018 tarihinde yürürlüğe giren geçici 75'inci maddesinin birinci fıkrasında ise; 2018 yılında bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının, 2018 yılı Ocak ila Eylül ayları için Bakanlar Kurulunca tespit edilen günlük tutar ile çarpımı sonucu bulunacak tutarın, bu işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır. Bu tutarın İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacağı hüküm altına alınmıştır.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 71'inci maddesinin 8'inci fıkrasında;

"*4734 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c) ve (d) bentlerinde sayılan idareler tarafından ilgili mevzuatı uyarınca yapılan ve sözleşmesinde fiyat farkı ödeneceği öngörülen hizmet alımlarında, ihale dokümanında personel sayısının belirlendiği ve haftalık çalışma saatinin tamamının idarede kullanılmasının öngörüldüğü işçilikler için birinci fıkra uyarınca Hazine tarafından karşılanacak tutarlar bu idarelerce işverenlerin hak edişinden kesilir.*" hükmüne yer verilmiştir.

www.balioglu.net

2018 yılında ödenecek olan asgari ücret destek tutarlarının İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanacağı 5510 sayılı Kanun'un geçici 75'inci maddesinde düzenlenmiş olup aynı maddenin 8'inci fıkrasında fon tarafından karşılanan tutarların da yüklenicinin (işverenlerin) hakedişinden kesileceği hüküm altına alınmıştır.

10.02.2016 tarihli ve 2016-4 numaralı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nde asgari ücret destek tutarlarına ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumunca yürütülecek işlemler açıklanmıştır. Genelge'nin "İhale Makamlarınca Destekten Yaralanan İşverenlerin Hakedişlerinden Yapılacak Kesintilere İlişkin Usul ve Esaslar" başlıklı bölümünün son fıkrasında;

"*Hakedişten kesilen tutarlar veya emanete alınan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumunun "İdarelerce e-borç sorgulama" ekranından görüntülenerek destek tutarının kesinleşmesinden sonra genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerinin ilçelerde ise mal müdürlüklerinin banka hesaplarına aktarılır. Emanete alınan tutarlar yararlanılan asgari ücret destek tutarlarından fazla ise bu tutarlar idarelerce işverenlerin varsa borçlarına mahsup edilir. Borcunun bulunmadığının anlaşılması durumunda ise işverenlere iade edilir.*" denilmektedir.

27.02.2017 tarihli ve 2017-9 numaralı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nin son bölümünde 2016-4 sayılı Genelge'nin bu Genelge'ye aykırı olmayan hükümlerinin uygulanacağını belirtilmiş ve hakedişten kesilen asgari ücret destek tutarlarına ilişkin bir düzenleme getirilmemiştir. 20.06.2018 tarihli ve 2018-20 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Genelgesi'nde ise 2016-4 sayılı Genelge'nin yukarıda belirtilen hükmüyle aynı nitelikte bir düzenleme yapılmıştır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, haklarında uzun vadeli sigorta kolları hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerce bildirilen sigortalılara ilişkin, işverenlere asgari ücret destek yardımı yapılacağı ve belediyelerin hizmet alımı suretiyle çalıştırdığı personel için düzenlemiş olduğu hakedişlerden Hazine ya da İşsizlik Sigortası Fonu tarafından karşılanan asgari ücret destek tutarlarının kesileceği anlaşılmaktadır. Destek tutarının kesinleşmesinden sonra ise hakedişten kesilen ya da emanete alınan tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde ise mal müdürlüklerine aktarılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Kemalpaşa Belediyesinde yapılan incelemede, işverenlere asgari ücret destek yardımı uygulamasına başlanıldığından beri hakedişlerden kesinti yapılarak emanet hesaplarına alınan 294.292,08 TL asgari ücret destek tutarının ilçedeki mal müdürlüğüne aktarılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemizce personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamındaki işçiler için ödenen hak edişlerden yapılan Asgari Ücret Destek Tutarları kesintilerinin İlçe Malmüdürlüğüne aktarılmadığı tespit edilmiş olup, Belediyemizin nakit durumu da dikkate alınarak aktarılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından hakedişten kesilen asgari ücret destek tutarlarının nakit durumu dikkate alınarak ilgili kuruma aktarılacağı ifade edilmiş olup bulguda yer verilen mevzuat hükümleri uyarınca söz konusu destek tutarının kesinleşmesinden sonra hakedişten kesilen ya da emanete alınan tutarların genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde muhasebe müdürlüklerine, ilçelerde ise mal müdürlüklerine aktarılması gerekmektedir.

BULGU 23: Kurum Tarafından Yapılan Vergi Tevkifatlarının İlgili Vergi Dairesine Gönderilmemesi

Kemalpaşa Belediyesinin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde 2018 yılı içerisinde yapılan vergi tevkifatlarının ilgili vergi dairesine yatırılmadığı tespit edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Vergi tevkifatı" başlıklı 94'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında;

"*Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zırai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar*."

denilerek gelir vergisi tevkifatı yapılacak ödemeler fıkranın devamında tek tek sayılmıştır.

Aynı Kanun'un muhtasar beyannamelerin verilme zamanına ilişkin 98'inci maddesinin 1'inci fıkrasında;

"*94 üncü madde gereğince vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanlar bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar. Yıl sonlarında tahakkuk ettirilen mevduat faizlerinden kesilecek vergilerin bildirilmesi için bu süre bir ay uzatılır.*"

denilmektedir.

Kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere Belediyenin tevkif ettiği gelir vergilerini izleyen ayın yirmi üçüncü günü akşamına kadar bağlı olduğu vergi dairesine bildirmesi zorunlu kılınmıştır.

Mezkur Kanun'un "Vergi tevkifatının yatırılması başlıklı" 119'uncu maddesinde;

www.balioglu.net

"*94 üncü madde gereğince yapılan vergi tevkifatı, vergi kesenler tarafından beyanname verecekleri ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar bağlı bulundukları vergi dairesine yatırılır*."

hükmü yer almaktadır.

Dolayısıyla kamu idarelerinin, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben yaptıkları tevkifatları Kanun'da belirtilen süre içerisinde vergi dairelerine yatırmaları gerekmektedir.

Belediye 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'nun 22 ve 23'üncü maddeleri uyarınca gerek makbuz karşılığı ödemelerden gerekse de istihkaktan kesinti şekliyle tahsil etmiş olduğu vergiyi ertesi ayın 20'nci günü akşamına kadar ödemenin yapıldığı yer vergi dairesine bir beyanname ile bildirmeli ve 26'ncı günü akşamına kadar yatırmalıdır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre Kurumun, muhtelif ödemelerden kesilip 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alınan vergileri, kesintinin yapıldığı ayı takip eden ayın 26'ncı günü akşamına kadar bağlı olduğu vergi dairesine yatırması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Ancak yapılan incelemede gelir ve damga vergisi tevkifatlarının vergi dairesine ödenmediği ve bunun genel bir uygulama haline getirildiği görülmüştür. Sadece 2018 yılı için 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabında izlenen 989.753,76 TL'nin ilgili vergi dairesine gönderilmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından yapılan hak ediş, maaş ve benzeri ödemelerden yapılan gelir ve damga vergisi kesintilerinin nakit durumu da gözetilerek süresinde vergi dairesine aktarılması sağlanmaya çalışılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından hakediş, maaş ve benzeri ödemelerden yapılacak gelir ve damga vergisi kesintilerinin ilgili kuruma aktarılmasının sağlanacağı ifade edilmiş olmakla birlikte 2018 yılında yapılan tevkifatların ilgili kamu idaresine gönderilmemesinin mevzuata aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 24: Bazı Mal Alımları ile Yapım İşlerinin Kısımlara Bölünmesi

Kemalpaşa Belediyesinde mal alımları ve yapım işlerinin bir kısmının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen ihale usulleri yerine parçalara bölünerek doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"*İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.*

...

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir. ... Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir."

hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin d bendinde büyükşehir sınırı dahilinde bulunan idareler için doğrudan temin limiti 2018/1 numaralı Kamu İhale Tebliği ile 67.613,00 TL olarak belirlenmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, Kurumun 2018 yılı için 67.613,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçlarını doğrudan temin kapsamında karşılayabileceği, bu limitin üzerindeki ihtiyaçlarını ise temel ihale usullerinden olan açık ihale veya belli istekliler arasında ihale usulleri çerçevesinde temin etmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Kanun'un 22/d maddesinden yararlanmak suretiyle ihtiyacın bölünmesi, aynı Kanun'un 5'inci maddesinde yer alan ilkelere aykırılık teşkil etmektedir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na göre idarelerce ihtiyaçların ihale usulleriyle karşılanması esas olmakla birlikte, idarelere kolaylık sağlaması bakımından Kanun'un 22'inci maddesinde sayılan hallerde ihtiyaçlar doğrudan temin yoluyla karşılanabilmektedir. Doğrudan temin yönteminde ihtiyaçlar, Kanun'un 18'inci maddesinde sayılan (açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık usulü) ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanun'un 10'uncu maddesinde sayılan yeterlilik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından sadece piyasa fiyat araştırması yapılarak temin edilebilir. Kısacası doğrudan temin bir ihale usulü olmayıp, Kanun'un 22'inci maddesinde sayılan hallerde ihtiyaçların temin edilmesi için başvurulabilecek bir alım yöntemidir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından dere mesire alanının aydınlatılmasında kullanılmak üzere alınan aydınlatma direklerinin nitelikleri aynı olmasına rağmen 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesinde öngörülen limit tutarının altında kalacak şekilde üç kısma bölünerek alındığı görülmüştür. Bu alımlar nedeniyle toplam 154.650,00 TL ödemede bulunulmuştur.

Tablo 11: Kısımlara Bölünen Mal Alımları

Yevmiye No	İşin Tutarı (TL)	Malın Cinsi
9934	66.800,00	2*60W ledli aydınlatma direği (7 Adet)
		1*60 W ledli aydınlatma direği (33 Adet)
10864	66.400,00	2*60W ledli aydınlatma direği (22 adet)
		1*60 W ledli aydınlatma direği (14 adet)
12616	21.450,00	9 m galvaniz daldırma elektrostatik toz boyalı aydınlatma direği

www.balioglu.net

Benzer şekilde, Kemalpaşa İlçesi Kentpark Rekreasyon Alanı Düzenleme Yaptırılması Yapım İşinin geçici kabulünün yapıldığı 28.03.2018 tarihinden sonra gerek ihale kapsamında iş eksilişi olan iş kalemlerine ilişkin gerekse rekreasyon alanının genişletilmesi nedeniyle sonradan ortaya çıkan iş kalemlerine ilişkin Fen İşleri Müdürlüğünce 885.045,56 TL, Park ve Bahçeler Müdürlüğünce 774.153,19 TL olmak üzere söz konusu rekreasyon alanı için toplam 1.659.198,75 TL ödemede bulunulmuştur. Bu iş kapsamında; rekreasyon alanı etrafında bulunan imar yollarının yol temel dolgusunun yapılması işi, ilave yapılan yapay dere ile imar yolları arasında kalan kısma toprak dolgu yapılarak serilmesi işi, yürüme yollarına parke taşı ile kaplama yapılması işi, rekreasyon alanı girişine betonarme giriş takı yapılması işi, gölpark rekreasyon alanı köprü yapımı işi, yüzer iskele yapılması işi, iskele üzerinin kapatılmasında kullanılmak üzere tente yaptırılması işi, gölet kenarında bulunan yürüme yoluna aydınlatma yapılması işi için malzeme alımı, gelincik aydınlatma alımı işi, klinker tuğla irmiği alımı işi, çim alan ara ekim yapılması işi vb. yapım işleri yaptırılmıştır.

Ayrıca Belediye tarafından söz konusu rekreasyon alanı içerisinde bulunan yere müze

yapılması ve çevre düzenlemesinin tamamlanması için ise Fen İşleri Müdürlüğü tarafından 145.860,03 TL, Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından 189.150,00 TL olmak üzere toplam 335.010,03 TL ödemede bulunulduğu görülmüştür. Bu iş kapsamında; müze alanı rulo çim (döşeme) işi, müze alanı rulo çim bermuda grass alımı işi, müze binası giydirme cephe yapılması için temperli cam alımı, müze binası giydirme cephe ve kompozit yapılması işi, müze binası teras döşeme kaplaması ve izolasyon yapılması işi vb. işler yaptırılmıştır.

Niteliği itibariyle aynı, benzer veya bir arada ihale edilebilecek yukarıda sayılan işlerin 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesinde öngörülen limit tutarının altında kalacak şekilde kısımlara bölünerek yaptırıldığı tespit edilmiştir.

Parasal sınırların altında kalacak şekilde, aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle temini, 4734 sayılı Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

İdarenin rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla aynı nitelikte olan ve bütünlük sağlayan işlerini ihale etmek suretiyle karşılaması gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz tarafından yapılacak mal ve hizmet alımı ile yapım işlerinde kısımlara bölünmeyerek ihale mevzuatına uygun bir şekilde alımların gerçekleşmesi sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihale mevzuatına uygun olarak gerçekleştirileceği ifade edilmiş olmakla birlikte bulguda bahsedilen alımların kısımlara bölünerek doğrudan temin usulü ile yapılmasının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinde sayılan temel ilkelere aykırı olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 25: Ambalaj Atıklarının Toplanması İçin Yetki Verilen Şirketten Herhangi Bir Bedel Alınmaması

Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği gereğince ambalaj atıklarının toplanmasına ilişkin imtiyaz hakkının ihale yapılmadan ve herhangi bir bedel alınmadan ilgili şirketlerle sözleşme yapılmak suretiyle verildiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinde katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak belediyenin yetki ve imtiyazları arasında sayılmıştır.

27.12.2017 tarihli ve 30283 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Belediyelerin görev ve yetkileri" başlıklı 8'inci maddesinin dördüncü fıkrasında;

"*Belediyeler;*

...

b) Ambalaj atıklarının ayrı toplanması için altıncı bölümde yer alan hususlara uygun olarak toplama sistemini kurmakla, ambalaj atığı üreticileri tarafından toplama sistemine verilen ambalaj atıklarını ayrı toplamakla veya toplattırmakla,

c) Ambalaj atıklarının yönetimi için toplama ayırma tesisi kurmak/kurdurmakla, işletmek/işlettirmekle, kurduğu tesislere çevre lisanslı almak/aldırmakla veya bu faaliyeti çevre lisanslı toplama ayırma tesisleri ile gerçekleştirmekle,

...

görevli ve yükümlüdürler." denilmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediyeler söz konusu işleri ya bizzat kendileri yapmak ya da Çevre ve Şehircilik Bakanlığından çevre lisansı almış firmalara yaptırmak durumundadırlar.

Kemalpaşa Belediyesi ile ilgili firmalar arasında 01.01.2018 tarihinde imzalanan sözleşmeyle ambalaj atıklarının toplanması konusunda belirtilen şirketlerin 3 yıl boyunca yetkili kılındığı görülmüştür. Yapılan incelemeler sırasında, ambalaj atıklarını toplama yetkisine sahip olan firmanın 2018 yılında Kemalpaşa Belediyesi sınırları içinde 5.638.797 kilogram ambalaj atığı topladığı görülmüştür. Sözleşmeye göre, ambalaj atıklarının toplanması ve ayırma işlemi sonucunda satılan atıkların bedeli yüklenici firmaya ait olacaktır. Yapılan incelemede, Belediye tarafından söz konusu iş karşılığında herhangi bir bedel alınmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Ambalaj atıklarının toplanması yetkisinin, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacak ihale yoluyla en yüksek bedeli ödemeyi kabul eden şirkete verilmesi ve buradan Belediyenin bir gelir elde etmesi gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz yetki alanı içerisinde toplanması gereken ambalaj atıkları 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri gereğince ihale suretiyle yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından ambalaj atığı toplanması işinin ihale yolu ile yapılacağı ifade edilmekte olup söz konusu imtiyaz hakkının 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre ihale edilmek suretiyle verilmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 26: Organize Sanayi Bölgesindeki Binaların Bir Kısmına Hatalı Emlak Vergisi Muafiyeti Uygulanması

Kemalpaşa Belediyesinin organize sanayi bölgesinde yer alan binalar için uygulamış olduğu emlak vergisi muafiyetlerinin incelenmesi sonucunda kiraya verilmiş bazı taşınmazlar için de emlak vergisi muafiyeti uygulandığı görülmüştür.

www.balioglu.net

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun birinci kısmında, bina vergisine ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup Kanun'un birinci maddesinde Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bu kanun hükümlerine göre bina vergisine tabi olduğu, aynı Kanun'un üçüncü maddesinde ise bina vergisini kimlerin ödeyeceği belirtilmiştir.

Adı geçen Kanun'un birinci kısmının "Muaflık ve İstisnalar" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Daimi muaflıklar" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"*Aşağıda yazılı binalar, kiraya verilmemek (24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanun kapsamında yapılan işletme hakkı devirleri hariç) şartıyla Bina Vergisinden daimi olarak muaftır. ((a), (b), (s), (y) ve (z) fıkraları için kiraya verilmeme şartı aranmaz.)*

...

m) Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ait binalar (Vakıf senedindeki cihete tahsis edilmek şartiyle) ile organize sanayi bölgeleri, serbest bölgeler, endüstri bölgeleri, teknoloji geliştirme bölgeleri ve sanayi sitelerinde yer alan binalar;

..." hükmüne yer verilmiştir.

Belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, organize sanayi bölgesi içinde yer alan binalar kiraya verilmemiş olma şartıyla bina vergisinden daimi olarak muaf olacaklardır. İzmir Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesinden son beş yıl içinde faaliyet göstermiş firmaların isim, adres, ada, parsel ve mülkiyet durumlarına ilişkin alınan bilgiler incelendiğinde; Belediye tarafından organize sanayi bölgesinde yer alan binalar için muafiyet tahsis edilmiş mükelleflerden 12 tanesi için uygulanan muafiyetin hatalı olduğu kanaatine varılmıştır. Bahsi geçen mükelleflerden 3'ünün muafiyet uygulanan binada kiracı konumunda olduğu ve geriye kalan mükelleflerin ise muafiyet uygulanmış binayı daha sonra başka bir firmaya kiraladığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, söz konusu binalar için bina vergisi muafiyetinin uygulanamayacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlçemizde bulunan organize sanayi bölgelerindeki binalarla ilgili emlak vergisi kanununa göre uygulanan muafiyet her bir mükellef bazında tekrar incelenecek olup, hatalı uygulanan muafiyetler düzeltilerek zaman zaman bu hususa ilişkin güncellemelerin yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından organize sanayi bölgesi muaflığından yararlanan mükelleflere ilişkin hatalı uygulanan muafiyetlerin düzeltileceği ifade edilmekle birlikte 2018 yılı içerisinde muafiyet şartlarının düzenli olarak takip edilmemesi nedeniyle emlak vergisi muafiyeti uygulamalarında hatalı durumlar ortaya çıkmıştır.

www.balioglu.net

BULGU 27: Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının Takip ve Tahsilatının Yapılmaması

Kemalpaşa Belediyesince, tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının takip ve tahsilatına ilişkin herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

Tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcı 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun üçüncü bölümünde düzenlenmiştir. Bu Kanun'a göre harcın konusunu ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı iş yerlerine ruhsat verilmesi oluşturmaktadır. Aynı Kanun'un 59'uncu maddesinde ise, bu harcın mükelleflerinin kendisine çalışma ruhsatı verilen gerçek veya tüzel kişiler olduğu belirtilmiştir.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Harcın tarifesi" başlıklı 60'ıncı maddesinde aynen;

"*Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı, işin mahiyetine göre yılda 20 TL'den az, 800 TL'den çok olmamak üzere bu Kanunun 96 ncı maddesine göre tespit edilir.*" denilmektedir.

Adı geçen Kanun'un 61'inci maddesinde, tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının mükellefiyet döneminin çalışma izninin kullanılacağı takvim yılıyla sınırlı olduğu belirtilmiştir. Bu harcın makbuz karşılığında peşin olarak alınacağı ve harcı ödenmemiş ruhsatların geçerli olmayacağı aynı maddede hüküm altına alınmıştır.

2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'a göre ulusal bayram yalnızca 29 Ekim günü olup 28 Ekim günü 13:00 itibariyle başlayacak 29 Ekim günü de devam edecektir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmünden anlaşılacağı üzere, ulusal bayram günlerinde çalışmaları belediyelerce izne bağlı iş yerlerine ruhsat verilmesi durumunda tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının alınması gerektiği anlaşılmaktadır.

www.balioglu.net

Yapılan inceleme sonucunda, denetlenen kamu idaresi tarafından tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının takip ve tahsilatının yapılmaması nedeniyle Belediyenin gelir kaybına uğradığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlçemizde faaliyet gösteren işyerlerinden Ulusal Bayram Tatillerinde açık ve çalışacak olanların tespit edilerek tatil günü çalışma ruhsat harcının tahakkuk ve tahsilâtının yapılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından ulusal bayram günlerinde çalışan iş yerleri tespit edilerek tatil günlerinde çalışma ruhsatı harcının takip ve tahsilatının sağlanacağı ifade edilmekle birlikte bu harcın önceki yıllardan beri tahsil edilmemesinin Belediyenin bu gelirden mahrum kalmasına neden olduğu değerlendirilmektedir.

BULGU 28: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediye sınırları içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin tahsiline yönelik Belediye tarafından herhangi bir çalışma yapılmadığı görülmüştür.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'e göre, işletmecilere elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan haklar olarak tanımlanan geçiş hakkı karşılığında bu Yönetmelik'te belirtilen tarifeler esas alınarak geçiş hakkı sağlayıcısına ücret ödenecektir.

Adı geçen Yönetmelik'in "Tanımlar ve kısaltmalar" başlıklı 4'üncü maddesinde; geçiş hakkı sağlayıcısının (GHS), geçiş hakkına konu olan kamuya ait taşınmazlar da dahil olmak üzere taşınmazın sahipleri ve/veya taşınmaz üzerindeki hak sahiplerini ifade ettiği, işletmecinin ise yetkilendirme çerçevesinde elektronik haberleşme hizmeti sunan ve/veya elektronik haberleşme şebekesi sağlayan ve altyapısını işleten şirketi ifade ettiği belirtilmiştir.

Bu Yönetmelik kapsamında işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısı; aynı Yönetmelik'in 5'inci maddesinde belirtilen ilkeler doğrultusunda geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabileceklerdir. Ayrıca, geçiş hakkına ait ücretlerin ödeme şeklinin de bu anlaşmada yer alması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Adı geçen Yönetmelik'in "Geçiş hakkı ücretleri" başlıklı 9'uncu maddesinin ilk üç fıkrasında ise;

"*(1) Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için GHS tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz.*

(2) Tapuda kamu kurum ve kuruluşları adına kayıtlı taşınmazlar için belirtilen ücret üst sınırı hariç olmak üzere, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde yer alan üst sınırları belirten fiyatlar, her mali yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırılarak tespit edilir.

(3) İlk yıldan sonraki geçiş hakkı ücretleri; bir önceki yıl geçiş hakkı ücretine en fazla Türkiye İstatistik Kurumunca yayımlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) oranında artırım yapılması suretiyle tespit edilir." hükmü yer almaktadır.

Yönetmelik hükümlerine göre; Belediyeye ait taşınmazlar üzerinden elektronik haberleşme hizmetini sunmak isteyen işletmeciler, geçiş hakkı için Belediyeye başvuruda bulunacaktır. Başvurusu kabul edilen işletmeci ile geçiş hakkı sağlayıcısı sıfatıyla Belediye

arasında anlaşma yapılacak ve Yönetmelik'te belirtilen tutardan fazla olmamak kaydıyla geçiş ücreti belirlenerek anlaşmada gösterilecektir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından geçiş hakkı ücretlerine ilişkin herhangi bir tarife cetveli belirlenmediği ve bu gelire ilişkin şimdiye kadar tahakkuk ve tahsilat yapılmadığı görülmüştür. Kemalpaşa Belediyesi tarafından telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsil edilmemesi sonucu Belediyenin bu gelirden mahrum kalmasına sebep olunmuştur.

Telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin belirlenerek ücret tarifesinde gösterilmesi ve bu gelire ilişkin ilgili tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Belediyemiz yetki alanı içerisinde, belediyemiz taşınmazları üzerinden geçirilen telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı ücretleri için İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı 22.05.2019 tarihli ve 3938 sayılı yazımızla yazılan yazıya cevap alınmamış olup, gelecek cevabı yazıya göre konunun takibi yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından geçiş hakkı ücretleri için ilgili kuruma yazılan yazının cevabına istinaden gerekli çalışmalara başlanılacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde söz konusu geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsilinin yapılmaması nedeniyle Belediye bu gelirden mahrum bırakılmış olup geçiş hakkı ücretlerine ilişkin bir tarife belirlenmesinin ve bu gelire ilişkin tahakkuk ve tahsilat işlemlerinin yapılmasının gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 29: Yeni İnşa Edilen Binalara Uygulanan Geçici Emlak Vergisi Muafiyetine İlişkin Hatalı Uygulamaların Bulunması

Kemalpaşa Belediyesinin 2013 yılından beri yeni inşa edilmiş binalar için uyguladığı geçici emlak vergisi muafiyetlerinin kontrol edilmesi sonucunda geçici muafiyete ilişkin bazı hatalı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun birinci kısmında bina vergisine ilişkin açıklamalara yer verilmiş olup Kanun'un 1'inci maddesinde Türkiye sınırları içinde bulunan binaların bu kanun hükümlerine göre bina vergisine tabi olduğu, aynı Kanun'un üçüncü maddesinde ise bina vergisini kimlerin ödeyeceği belirtilmiştir. Kanun'un "Mükellefiyetin

www.balioglu.net

başlaması ve bitmesi" başlıklı 9'uncu ve "Vergi değerini tadil eden sebepler" başlıklı 33'üncü maddesi birlikte değerlendirildiğinde, yeni bir bina inşasının bittiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren bina vergisi mükellefiyetinin doğacağı sonucuna ulaşılmaktadır.

Adı geçen Kanun'un birinci kısmının "Muaflık ve İstisnalar" başlıklı ikinci bölümünde yer alan "Geçici muaflıklar" başlıklı 5'inci maddesinde;

"*a) Mesken olarak kullanılan bina veya apartman dairelerinin, 2.500 Yeni Türk Lirasından az olmamak üzere vergi değerinin 1/4 ü, inşalarının sona erdiği yılı takibeden bütçe yılından itibaren 5 yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır.*

...

Yukarda (a), (b), (c) ve (d) fıkralarında yazılı muafiyetlerden istifade için, mezkür fıkralarda yazılı hallerin vukuunda, keyfiyetin bütçe yılı içinde ilgili vergi dairesine bildirilmesi şarttır. Ancak, bu olaylar bütçe yılının son üç ayı içinde vukubulduğu takdirde bildirim, olayın vukubulduğu tarihten itibaren üç ay içinde yapılır.

Süresinde bildirimde bulunulmazsa muafiyet, bildirimin yapıldığı yılı takibeden bütçe yılından muteber olur. Bu takdirde bildirimin yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkı düşer. (Köylerdeki inşaat için bildirimde bulunulmaz.)" hükmüne yer verilmiştir.

Mesken olarak kullanılacak olan yeni inşa edilmiş binalarda yukarıda belirtilen şartlar dâhilinde emlak vergisi muafiyeti uygulanması gerekmektedir. Belediyenin yeni bina inşasına ilişkin uygulamış olduğu geçici emlak vergisi muafiyetlerinden muafiyet başlangıç tarihi 2013 yılı ve sonrası olanlar incelendiğinde, bazı mükellefler için 1319 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde belirtilen bildirim süreleri dikkate alınmadan emlak vergisi muafiyetinin uygulandığı tespit edilmiştir. Bu uygulama sonucunda ortaya çıkan hatalar aşağıdaki şekildedir:

- Kanun'da belirtilen sürelerde Belediyeye bildirimde bulunulmadığı takdirde bildirimin yapıldığı bütçe yılının sonuna kadar geçen yıllara ait muafiyet hakkının ortadan kalkacak olmasına rağmen bu mevzuat hükmüne aykırı olarak bazı mükellefler için muafiyet başlangıcının, bildirim tarihini takip eden bütçe yılından itibaren başlatılmayıp aynı bütçe yılında başlatıldığı görülmüştür. Bu nedenle de 26 mükellef için bir yıl fazla muafiyet uygulandığı, 36 mükellef içinse bir yıl fazla muafiyet uygulanma ihtimalinin olduğu tespit

www.balioglu.net

edilmiştir. Söz konusu tespitimize ilişkin bazı uygulamalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12: Muafiyet Başlangıç Tarihinin Hatalı Uygulanması Nedeniyle Muafiyet Süresi Fazla Uygulanan Mükellefler

Mükellefin Adı Soyadı	İnşaat Bitim Tarihi	Belediyeye Bildirim Tarihi	Belediyece Uygulanan Muafiyet			Olması Gereken Muafiyet		
			Başlangıç Yılı	Süresi	Bitiş Yılı	Başlangıç Yılı	Süresi	Bitiş Yılı
N. A.	26.12.2011	14.01.2013	2013	4	2016	2014	3	2016
M. K.	18.10.2012	19.02.2013	2013	5	2017	2014	4	2017
U. K.	02.10.2013	12.02.2016	2016	3	2018	2017	2	2018
E. E.	05.08.2014	08.01.2015	2015	5	2019	2016	4	2019
Ö. G.	19.01.2015	15.01.2016	2016	5	2020	2017	4	2020

www.balioglu.net

- Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, mükellef tarafından yılın ilk 9 ayında biten bina inşalarında bütçe yılı içerisinde, bütçe yılının son 3 ayında biten bina inşalarında da inşaat bitim tarihinden itibaren 3 ay içerisinde Belediyeye bildirim yapılması gerekmektedir. Bazı mükelleflerce, belirtilen bildirim sürelerine uyulmasına rağmen emlak vergisi muafiyetinin, bildirim tarihi ile aynı bütçe yılından itibaren başlatılması gerekirken daha sonraki bütçe yılından itibaren başlatılması nedeniyle 24 mükellef için bir yıl eksik muafiyet uygulandığı, 42 mükellef içinse bir yıl eksik muafiyet uygulanma ihtimalinin olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tespitimize ilişkin bazı uygulamalar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Muafiyet Başlangıç Tarihinin Hatalı Uygulanması Nedeniyle Muafiyet Süresi Eksik Uygulanan Mükellefler

Mükellefin	İnşaat Bitim	Belediyeye Bildirim	Belediyece Uygulanan Muafiyet	Olması Gereken Muafiyet

Adı Soyadı	Tarihi	Tarihi	Başlangıç Yılı	Süresi	Bitiş Yılı	Başlangıç Yılı	Süresi	Bitiş Yılı
H. Ö.	21.12.2011	18.01.2012	2013	4	2016	2012	5	2016
R. E.	12.12.2012	03.01.2013	2014	4	2017	2013	5	2017
İ. K.	04.12.2013	03.02.2014	2015	4	2018	2014	5	2018
A. D.	26.12.2014	19.01.2015	2016	4	2019	2015	5	2019
A. A.	07.12.2015	19.01.2016	2017	4	2020	2016	5	2020

Emlak Vergisi Kanunu uyarınca yeni inşa edilen binalar için uygulanan geçici emlak vergisi muafiyetine ilişkin belirtilen tespitlerin düzeltilmesi ve aynı durumların meydana gelmemesi için inşaatın bitim tarihi ile Belediyeye bildirim tarihlerine dikkat edilerek muafiyetin tam ve doğru olarak uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Emlak vergisi kanunu uyarınca yeni inşa edilen binalara ilişkin uygulanan emlak vergisi muafiyetindeki tespit edilen hatalar düzeltilmiş olup, bundan böyle muafiyet uygulanmasında gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususunda ilgililer uyarılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından yeni inşa edilen binalara uygulanan emlak vergisi muafiyetindeki hataların düzeltildiği ve muafiyet uygulamasında gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmiş olmasına rağmen düzeltmelere ilişkin kanıtlayıcı belgeler gönderilmemiştir. Yeni inşa edilen binalar için uygulanan geçici emlak vergisi muafiyetine ilişkin belirtilen tespitlerin düzeltilmesi ve inşaatın bitim tarihi ile Belediyeye bildirim tarihlerine dikkat edilerek muafiyetin tam ve doğru olarak uygulanması gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 30: Asansör Muayene Kuruluşundan Alınması Gereken Periyodik Kontrol Ücreti Payının Belirlenmemesi

Kemalpaşa Belediyesi ile ilgili firma arasında yapılan idare sınırları içerisindeki asansörlerin periyodik bakımının yapılması konulu protokolde, periyodik kontrol ücretlerinin Belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin herhangi bir hükmün yer almadığı ve bu ücretlerden Belediyeye aktarılacak payı belirlemeye yönelik bir meclis kararının da bulunmadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesine göre, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak belediyelerin yetkileri arasındadır.

Bahsi geçen protokolün yapıldığı tarihte yürürlükte olan 24.06.2015 tarih ve 29396 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asansör İşletme, Bakım ve Periyodik Kontrol Yönetmeliği'nin 20'nci maddesinin ilk iki fıkrasında;

"*(1) Periyodik kontrol ücreti, Komisyon kararı doğrultusunda tespit edilerek Bakanlık tarafından tebliğ ile ilan edilen taban ve tavan fiyat aralığı esas alınarak ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir.*

(2) A tipi muayene kuruluşu, bina sorumlusundan ve/veya asansör yaptırıcısından tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami % 10'unu, protokol yapacağı ilgili idareye aktarır. Periyodik kontrol ücretinin ilgili idareye aktarılacak kısmı, ilgili idarenin karar organı tarafından belirlenir ve taraflar arasında imzalanacak protokolde yer alır. İlgili idare bu miktarın dışında A tipi muayene kuruluşundan ilave gelir talebinde bulunamaz." denilmektedir.

Yönetmelik hükmüne göre, söz konusu A tipi muayene kuruluşunun tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinin azami %10'una kadar bir pay, idarenin karar organı tarafından belirlenebilecek olup bu oranın %10 veya daha altı belirlenmesi kararı belediye meclisine bırakılmıştır. Aynı zamanda, belirlenen bu oranın ilgili firma ile Belediye arasında yapılacak olan protokolde yer alması gerekmektedir.

Denetlenen kamu idaresinde yapılan inceleme sonucunda, A tipi muayene kuruluşunun tahsil edeceği periyodik kontrol ücretinden alınacak paya ilişkin belediye meclisi kararı bulunmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, 13.06.2016 tarihinde Kemalpaşa Belediyesi ile ilgili firma arasında asansör periyodik kontrollerine ilişkin protokol imzalanmış ve bu protokolde asansör periyodik kontrol ücretinin Belediyeye aktarılacak kısmına ilişkin herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

Belirtilen protokolün süresi bittikten sonra Kemalpaşa Belediyesinin yapacağı asansör periyodik kontrollerine ilişkin yeni protokolün 04.05.2018 tarih ve 30411 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Asansör Periyodik Kontrol Bakım Yönetmeliği'ne uygun olarak yapılması ve Belediyece belirlenen periyodik kontrol ücretinin azami % 10'unun A tipi muayene kuruluşunca Belediyeye aktarılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "İlçemizde bulunan asansörlü binalara ilişkin yapılacak

www.balioglu.net

periyodik bakım protokollerinin Asansör Periyodik Kontrol Bakım Yönetmeliğine uygun olarak yapılması sağlanacak, belediyece belirlenen periyodik kontrol ücretinin azami % 10 unun A tipi muayene kuruluşunca belediyemize aktarılması temin edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından asansör periyodik bakım ücretlerinden idare payının tahsil edilebilmesine ilişkin A tipi muayene kuruluşundan bakım ücretinin azami %10'unun Belediyeye aktarılmasının sağlanacağı belirtilmiş olmakla birlikte 2018 yılı içerisinde bu pay, yapılan protokolde hüküm bulunmaması ve bu paya ilişkin meclis kararının olmaması nedeniyle alınmamıştır.

BULGU 31: 775 sayılı Gecekondu Kanunu Hükümlerine Aykırı Uygulamalar Yapılması

Kemalpaşa Belediyesince 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre oluşturulması gereken fon hesabının vadeli mevduat hesabı niteliğinde olmadığı ve bu fonda biriken tutarların 775 sayılı Kanun'a aykırı olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

775 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde;

"*Bu Kanundaki hizmetlerin yürütülebilmesi için aşağıdaki kaynaklardan sağlanacak gelirler, Türkiye Emlak Kredi Bankasında, ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edilir:*

...

f) Diğer kanunlarla bu fona katılması kabul edilen sair gelirler,

...

i) Fonda toplanacak paraların faiz ve sair gelirleri." hükmü yer almaktadır.

Adı geçen Kanun'un 13'üncü maddesinde ise bu fonlarda toplanan paraların nerelerde kullanılması gerektiği açıklanmış ve bu maddede aynen;

"12 nci madde gereğince teşkil edilen fonda toplanan paralar, belediyelerce, Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izni alınmak şartiyle:

a) Bu kanundaki amaçlarda kullanılmak üzere arsa sağlanmasında, Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan plan ve projelere göre halk konutu, nüve konut veya geçici misafir konutu yapılmasında,

b) Islah olunacak gecekondu bölgeleri ile yeniden tesis edilecek önleme bölgelerinin yol, meydan, kanalizasyon, su, elektrik ve benzerleri gibi kamu hizmet ve tesislerinin Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca onanan projelerine göre yapılmasında veya onarılmasında,

c) Kendi bütçe imkanlariyle karşılanamıyan ve fakat bu kanun gereğince yapılması gereken tesbit, harita alımı, plan ve projelendirme hizmetlerinde kullanılır." denilmektedir.

4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 5'inci maddesinde;

"...

Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'u, ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarihli ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılır. Kalan kısmından ise ilgili belediyeye % 30, varsa büyükşehir belediyesine % 10 oranında pay verilir. ... Bu paylar tahsilini takip eden ayın yirmisine kadar ilgili idarelerin hesaplarına aktarılır. ..." denilmek suretiyle belediye sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satışından elde edilen bedellerin %10'unun ilgili belediyenin gecekondu fonu hesabına aktarılacağı hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, belediye sınırları içerisinde Hazineye ait taşınmazların satışından tahsil edilen bedellerin %10'unun ilgili idarenin açmış olduğu gecekondu fonu hesabına aktarılması gerekmektedir. Ayrıca, Gecekondu Kanunu'nda belirtilen hizmetlerde kullanılmak üzere oluşturulacak fon hesabının kaynakları arasında "*Fonda toplanacak paraların faiz ve sair gelirleri*" de sayıldığından bu hesaptan faiz geliri elde edilmesinin de öngörüldüğü anlaşılmaktadır. Yani, ilgili mevzuat hükmünden fon hesabının vadeli mevduat hesabı niteliğinde olması gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Son olarak, bu fonda biriken paraların kullanılabilmesi için öncelikle Toplu Konut İdaresi Başkanlığının izninin bulunması ve bu paraların 775 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinde sayılan işlerde kullanılması gerekmektedir.

Yapılan inceleme sonucunda, yukarıda belirtilen %10'luk payın gecekondu fonu hesabına aktarıldığı ancak bu hesabın vadeli mevduat hesabı niteliğinde olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, bu hesapta biriken paraların 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun 13'üncü maddesine aykırı olarak Belediyenin başka işlerinde kullanıldığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresi cevabında; "Hazine tarafından satışı yapılarak belediyemize 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre aktarılan payların açılacak fon hesabında vadeli olarak nemalandırılması sağlanacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak kamu idaresi tarafından 775 sayılı Gecekondu Kanunu hükümlerine göre aktarılan payların vadeli mevduat hesabında tutulacağı ifade edilmekle birlikte gecekondu fonunda tutulan paranın vadeli hesapta değerlendirilmemesinin ve bu fonda biriken tutarların Kanun'da öngörülen şekilde kullanılmamasının mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

www.balioglu.net

9. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR

İZMİR KEMALPAŞA BELEDİYESİ BİLANÇOSU

AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1 - Dönen Varlıklar	**31.291.927,28**		**3 - Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar**	**36.068.165,95**	
10 - Hazır Değerler	2.975.720,16		30 - Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	2.067.405,17	
100 - Kasa Hesabı		0,00	300 - Banka Kredileri Hesabı		2.067.405,17
101 - Alınan Çekler Hesabı		0,00	303 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı		0,00
102 - Banka Hesabı		2.975.318,43	304 - Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı		0,00
103 - Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)		0,00	307 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı		0,00
104 - Proje Özel Hesabı		0,00	308 - Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri He		0,00
105 - Döviz Hesabı		0,00	309 - Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı		0,00
106 - Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)		0,00	31 - Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	
108 - Diğer Hazır Değerler Hesabı		0,00	310 - Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı		0,00
109 - Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı		401,73	32 - Faaliyet Borçları	4.385.651,94	
11 - Menkul Kıymet ve Varlıklar	0,00		320 - Bütçe Emanetleri Hesabı		4.385.651,94
110 - Hisse Senetleri Hesabı		0,00	322 - Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı		0,00
111 - Özel Kesim Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı		0,00	329 - Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı		0,00
112 - Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hesabı		0,00	33 - Emanet Yabancı Kaynaklar	8.675.712,20	
117 - Menkul Varlıklar Hesabı		0,00	330 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		1.043.656,10
12 - Faaliyet Alacakları	19.892.546,30		333 - Emanetler Hesabı		7.632.056,10
120 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı		830.665,11	34 - Alınan Avanslar	0,00	
121 - Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı		16.745.784,91	340 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı		0,00
122 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı		1.422.306,57	349 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00
126 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı		378.337,92	36 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler	20.433.355,70	
127 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı		515.451,79	360 - Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı		989.753,76
13 - Kurum Alacakları	0,00		361 - Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı		373.384,91
132 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı		0,00	362 - Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsila		29.301,23
137 - Takipteki Kurum Alacakları Hesabı		0,00	363 - Kamu İdareleri Payları Hesabı		15.323,88
139 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı		0,00	368 - Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi		19.025.591,92
14 - Diğer Alacaklar	27.329,97		37 - Borç ve Gider Karşılıkları	396.450,94	
140 - Kişilerden Alacaklar Hesabı		27.329,97	372 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		396.450,94
15 - Stoklar	4.192.376,95		379 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
150 - İlk Madde ve Malzeme Hesabı		4.192.376,95	38 - Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukla	109.590,00	
153 - Ticari Mallar Hesabı		0,00	380 - Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı		109.590,00

www.balioglu.net

	157 - Diğer Stoklar Hesabı			0,00		381 - Gider Tahakkukları Hesabı		0,00
16 - Ön Ödemeler			243.282,58		39 - Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00	
	160 - İş Avans ve Kredileri Hesabı			0,00		391 - Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı		0,00
	161 - Personel Avansları Hesabı			0,00		397 - Sayım Fazlaları Hesabı		0,00
	162 - Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı			243.282,58		399 - Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
	164 - Akreditifler Hesabı			0,00	**4 - Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar**	**14.358.715,37**		
	165 - Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı			0,00	40 - Uzun Vadeli İç Mali Borçlar		13.996.279,42	
	166 - Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı			0,00		400 - Banka Kredileri Hesabı		13.996.279,42
	167 - Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akredifleri Hesabı			0,00		403 - Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı		0,00
18 - Gelecek Aylara Ait Giderler			0,00			404 - Tahviller Hesabı		0,00
	180 - Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı			0,00		407 - Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar Hesabı		0,00
	181 - Gelir Tahakkukları Hesabı			0,00		408 - Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri Hesabı		0,00
19 - Diğer Dönen Varlıklar			3.960.671,32			409 - Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı		0,00
	190 - Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı			3.960.671,32	41 - Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar		0,00	
	191 - İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı			0,00		410 - Dış Mali Borçlar Hesabı		0,00
	197 - Sayım Noksanları Hesabı			0,00	42 - Faaliyet Borçları		0,00	
	198 - Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı			0,00		429 - Diğer Faaliyet Borçları Hesabı		0,00
2 - Duran Varlıklar		**103.400.669,65**			43 - Diğer Borçlar		0,00	
21 - Menkul Kıymet ve Varlıklar			0,00			430 - Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı		0,00
	217 - Menkul Varlıklar Hesabı			0,00		438 - Kamuya Olan Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı		0,00
22 - Faaliyet Alacakları			1.143.557,89		44 - Alınan Avanslar		0,00	
	220 - Gelirlerden Alacaklar Hesabı			177.922,87		440 - Alınan Sipariş Avansları Hesabı		0,00
	222 - Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı			958.075,02		449 - Alınan Diğer Avanslar Hesabı		0,00
	226 - Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı			7.560,00	47 - Borç ve Gider Karşılıkları		362.435,95	
	227 - Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı			0,00		472 - Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı		362.435,95
23 - Kurum Alacakları			0,00			479 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı		0,00
	232 - Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı			0,00	48 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		0,00	
	239 - Diğer Kurum Alacakları Hesabı			0,00		480 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı		0,00
24 - Mali Duran Varlıklar			10.873.806,83			481 - Gider Tahakkukları Hesabı		0,00
	240 - Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı			2.931.478,05	49 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar		0,00	
	241 - Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı			7.942.328,78		499 - Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı		0,00
	247 - Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)			0,00	**5 - Öz Kaynaklar**	**84.265.715,61**		
25 - Maddi Duran Varlıklar			91.244.818,62		50 - Net Değer		40.295.231,53	
	250 - Arazi ve Arsalar Hesabı			16.768.833,88		500 - Net Değer Hesabı		40.295.231,53

www.balioglu.net

251 - Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı			873.913,00	51 - Değer Hareketleri		0,00	
252 - Binalar Hesabı			18.755.900,00	511 - Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı			0,00
253 - Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı			3.552.132,60	519 - Değer Hareketleri Sonuç Hesabı			0,00
254 - Taşıtlar Hesabı			7.377.349,76	57 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları		34.462.160,72	
255 - Demirbaşlar Hesabı			5.041.713,06	570 - Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı			34.462.160,72
256 - Hizmet İmtiyaz Varlıkları Hesabı			0,00	58 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları		0,00	
257 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)			-19.000.345,06	580 - Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)			0,00
258 - Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı			57.875.321,38	59 - Dönem Faaliyet Sonuçları		9.508.323,36	
259 - Yatırım Avansları Hesabı			0,00	590 - Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı			9.508.323,36
26 - Maddi Olmayan Duran Varlıklar		0,00		591 - Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)			0,00
260 - Haklar Hesabı			646.774,97				
264 - Özel Maliyetler Hesabı			1.281.293,49				
268 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)			-1.928.068,46				
28 - Gelecek Yıllara Ait Giderler		4.140,00					
280 - Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı			4.140,00				
281 - Gelir Tahakkukları Hesabı			0,00				
29 - Diğer Duran Varlıklar		134.346,31					
294 - Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı			1.131.155,33				
297 - Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı			0,00				
299 - Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)			-996.809,02				
AKTİF TOPLAMI	**134.692.596,93**			**PASİF TOPLAMI**	**134.692.596,93**		
9 - Nazım Hesaplar				**9 - Nazım Hesaplar**			
90 - Ödenek Hesapları		0,00		90 - Ödenek Hesapları		0,00	
900 - Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı			0,00	901 - Bütçe Ödenekleri Hesabı			0,00
906 - Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı			0,00	905 - Ödenekli Giderler Hesabı			0,00
				907 - Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı			0,00
91 - Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesaplar		7.974.785,50		91 - Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesaplar		7.974.785,50	
910 - Alınan Teminat Mektupları Hesabı			7.974.785,50	911 - Alınan Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı			7.974.785,50
912 - Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı			0,00	913 - Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı			0,00
92 - Taahhüt Hesapları		14.782.912,88		92 - Taahhüt Hesapları		14.782.912,88	
920 - Gider Taahhütleri Hesabı			14.782.912,88	921 - Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı			14.782.912,88
922 - Kamu-Özel İş Birliği Modeli Taahhütleri Hesabı			0,00	923 - Kamu-Özel İşbirliği Modeli Taahhütleri Karşılığı Hesabı			0,00
930 - Verilen Garantiler Hesabı			0,00	931 - Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı			0,00
934 - Borç Üstlenim Taahhütleri Hesabı			0,00	935 - Borç Üstlenim Taahhütleri Karşılığı Hesabı			0,00
948 - Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı			0,00	949 - Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı			0,00
990 - Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Ka			0,00	999 - Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı			0,00
993 - Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri			0,00				
TOPLAM	**22.757.698,38**			**TOPLAM**	**22.757.698,38**		
GENEL TOPLAM	**157.450.295,31**			**GENEL TOPLAM**	**157.450.295,31**		

www.balioglu.net

FAALIYET SONUÇLARI TABLOSU

2018 BÜTÇE YILI

46.35.20

KEMALPAŞA BELEDİYESİ

(TL)

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap I	II	III	IV	GİDERİN TÜRÜ	N-2 YILI	N-1 YILI	CARİ YIL (N)
630	01				Personel Giderleri	14.077.539,04	13.699.990,10	15.723.780,24
630	02				Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim	1.971.826,74	1.985.331,30	2.397.284,77
630	03				Mal ve Hizmet Alım Giderleri	22.675.365,22	25.484.861,19	32.323.573,07
630	04				Faiz Giderleri	687.191,11	791.697,00	1.735.495,94
630	05				Cari Transferler	1.283.373,25	2.054.618,38	2.133.756,61
630	07				Sermaye Transferleri	281.688,38	687.380,29	51.373,45
630	11				Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	40.342,02	37.930,27	348.847,32
630	12				Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan	5.833,99	31.986,06	74.021,00
630	13				Amortisman Giderleri	2.223.956,69	2.138.707,37	4.407.774,83
630	14				İlk Madde ve Malzeme Giderleri	4.016.749,02	4.557.114,63	4.098.278,94
630	20				Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderle	1.155.630,25	1.332.973,53	1.630.960,20
630	99				Diğer Giderler	856.671,78	2.102.510,34	156.937,36
					GİDERLER TOPLAMI	49.276.167,49	54.905.100,46	65.082.083,73

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap I	II	III	IV	GELİRİN TÜRÜ	N-2 YILI	N-1 YILI	CARİ YIL (N)
600	01				Vergi Gelirleri	20.900.232,29	22.246.531,33	27.189.871,70
600	03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.816.645,69	1.471.662,81	2.620.863,05
600	04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	797.334,94	3.069.190,42	547.352,20
600	05				Diğer Gelirler	29.190.416,99	36.307.988,74	44.232.320,14
					GELİRLER TOPLAMI	52.704.629,91	63.095.373,30	74.590.407,09
					FAALİYET SONUCU (+/-)	3.428.462,42	8.190.272,84	9.508.323,36